

KORĖJIEČIAI PASIEKĖ MANDŽIŪRIJOS SIENA

DIEPHOLZE ĮSTEIGTA LIETUVIŲ TREMTINIŲ GIMNAZIJA

Direktorium paskirtas mokytojas Pranas Šileika, šalia gimnazijos yra bendrabutis

MIUNCHENAS, Vokietija, sp. 26 d. — BALFui, VLIKui (kuris paskyrė 5,000 DM) ir kitom lietuviškom organizacijom parėmus, Diepholze (britų zonoje tarp Bremeno ir Osnabrueko) įsteigta lietuviška gimnazija, kuri šiuo metu bus vienišė tos rūšies mokslo įstaiga Vokietijoje ir, žinoma, laisvoje Europoje. Veikia pilnos 8 klasės. Gimnazija yra Vokietijos vyriausybės pripažinta ir remiama. Ją baigusieji galės be kliūčių stoti į vokiečių aukštąsias mokyklas (universitetus ir pan.)

Vietoje negyvenantiems mokiniams įsteigtas bendrabutis. Gimnazija ir bendrabutis yra geroje buv. kareivinių patalpose. Mokslas nemokamas. Gimnazijos direktorius yra Pr. Šileika. Gimnazijos adresas (23) Diepholz, B. Lager Flugplatz, Lit. Gymnasium.

SOVIETŲ ŠNIPAI IRO ĮSTAIGOSE

"Fankfurter Rundschau" neseniai paskelbė informaciją apie vieną sovietų šnipą buv. UNRRAos, o vėliau IRO (Tarptautinės Tremtinių Organizacijos) tarnyboje. Tai tūlas kaukaziatis gydytojas, tarnavęs UNRRAos ir IRO įstaigose Miunchene. Komunistai, grąsindami "likviduoti" jo paliktą šeimą Sovietų Sąjungoje, privertė jį dirbti jų naudai.

Tas gydytojas vėliau tikėjosi, MVD nežinant, išemigruoti į Australiją, tačiau veltui. MVD apie tą sumanymą sužinojo ir įsakė jam pasilikti vietoje, grąsindama priešingu atveju jį išduoti amerikiečių saugumui.

Nebegalėdamas iš MVD nagų pabėgti, gydytojas, kuris jau buvo antrą kartą vedęs ir susilaukęs vaiko, nušovė žmoną, vaiką ir pats nusišovė. Paliktuose laiškuose jis atidengė visą jam žinomą špiunožo tinklą. Tais laiškais remiantis buvo išaiškinta eilė kitų sovietų šnipų, dirbusių IRO įstaigose.

NEW YORKO BIRŽOJ VAKAR STAIGIAI KRITO VERTYBĖS

—Sovietų Sąjunga turi 4 milijonus karių ir 25,000 tankų,—sako britų atstovas

NEW YORK, N. Y., sp. 26 d. — Šiandien ryte visai nelauktai ir netikėtai pradėjo kristi kelių didelių bendrovių akcijų vertė.

Poros valandų laikotarpyje 3 milijonai akcijų iš vieno rankų perėjo į kitas. Apskaičiuojama, kad per tas kelias valandas žmonės neteko 2 milijonų dolerių.

Pirmon eilėn krito "U. S. Steel", "Bethlehem Steel", "Republic Steel", "General Motors", "Chrysler", "Studebaker" ir kitų korporacijų akcijos.

AKCIJAS VEIKIA TARP-TAUTINĖ PADĖTIS

Chicagos javų biržoje taip pat pradėjo kristi kainos. Kelių valandų laikotarpyje parduota nepaprastai dideli kiekiai akcijų.

Specialistai negali nurodyti kainų kritimo priežasčių, bet pasakojama, kad didelės įtakos gali turėti tarptautinė būklė.

Biržose galėjo būti žinomi prezidento Trumano spaudai paruošti pareiškimai apie kongreso suaukštinimą ir vyriausybės pasiryžimą pakelti mokesčius. Pasekmingi karo veiksmai Korėjoje taip pat atsiliepia.

—Prancūzų parlamentas patvirtino premjero Pleven planą Europos kariuomenei sudaryti, į kurią būtų priimami vokiečiai. Prancūzai nenori, kad vokiečiai sudarytų atskirus savo dalinius.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos diena, sekmadienį uždaryta.

Gyvi likę belaisviai

Pyongyango šiaurėje komunistai nužudė 66 JAV karius, patekusius į šiaurės Korėjos nelaisvę. Keliems amerikiečiams pavyko išlikti gyviems. Dabar jie siunčiami į Japonijos ligonines, kad galėtų atgauti sveikatą.

Kasykloje žuvo Algis Širvydas

WILKES BARRE, Pa., sp. 26 d. —Savaitės pabaigoje Truesdale kasykloje, priklausančioje "Glen Allen Coal" bendrovei, žuvo neseniai iš tremties atvažiuavęs 22 metų amžiaus Algis Širvydas.

Darbo metu užkrito didelis akmuo, kuris užmušė du darbininkus. Be lietuvio Širvydo, žuvo 36 metų amžiaus Peter Nitkowski.

ŠIRVYDAS PALIKO SE-NUTĘ MOTINĄ

Algis Širvydas su motina išbėgo iš Lietuvos tuo metu, kai sovietų kariuomenė jau buvo okupavusi gimtąjį jo kraštą. Jiedu galėjo pasiekti Vokietiją tikrai pagrindžiai padedant.

Vytas Bieliauskas ir jo žmona Džona Bieliauskienė, Širvydienės duklė, padėjo Algiiui atvykti į JAV. Bieliauskas kurį laiką mokytojavo Kings kolegijoje, bet paskutiniu metu jis dirba vienoje Richmond, Va., kolegijoje.

Algis Širvydas atvyko į JAV prieš 10 mėnesių. Jis palaidotas pirmadienį.

Vergų stovykloje 2,500 jaunuolių

HANOVER, Vokietija. — Vokietijos socialdemokratų partija sako, kad rusų primesta komunistinė valdžia Rytų Vokietijoje laiko 2,500 jaunuolių darbo stovyklose.

Suimtųjų tarpe yra vienas 9 metų amžiaus berniukas, vadinamas Karl, kuris buvo suimtas 1946 metais už priklausymą nacijų vaikų organizacijai. Iš viso Ketschendorfo stovykloje yra 2,000 nepilnamečių jaunuolių, kurie laikomi stovykloje be jokio teismo.

Socialdemokratai reikalauja, kad komunistai baigtų vaikų persekiojimus ir paleistų visus iš vergų stovyklų.

—Višinskis pareiškė, kad Stalinas nebuvo toks jau draugiškas su Trygve Lie, kaip laikraščiai apie tai rašė.

Vėliausios žinios

—Warren Austin sako, kad Sovietų Sąjungos atstovai nerodo jokio noro bendradarbiauti. Korėjos įvykiai privertė rusus susirūpinti, bet pasaulio taikos reikalai jiems visai nerūpi.

—Andrej Višinskis pasisakė prieš Trygve Lie. Višinskis reikalauja, kad Lie būtų neutralus ir visiems priimtinas, bet jo elgesys Korėjos konflikto metu rodo, kad jis nėra neutralus.

—"General Motors" paskelbė, kad šiais metais, išmokėjus valstybės mokesčius, korporacija jau padarė 702 milijonus dolerių gryno pelno. Šių metų pelnas bus daug didesnis negu praėjusių metų.

—Prezidentui Trumanui padarius pareiškimus apie vyriausybės planus krašto apsaugos reikalams tvarkyti, New Yorko biržoje tuojuo pradėjo kristi akcijos.

—Prezidentas pareiškė laikraštininkams, kad jis rengiasi suaukštinti kongresą lapkričio 17 dieną. Jis gali padaryti platų pranešimą visuomenei.

—Republikonų partijos vadai sako, kad prezidento pranešimas apie planą suaukštinti kongresą padarytas politiniais sumetimais.

—Prezidentas sako, kad jis planuoja pasakyti porą rinkiminių kalbų.

—Bernard Baruch mano, kad vyriausybė turėtų kontroliuoti kainas. Kada mobilizuojama darbo jėga, būtina reikia kontroliuoti pramonę ir kainas.

—Harold Stassen pareiškė, kad JAV rengiasi priimti komunistų Kinijos atstovus į Jungtines Tautas. Laikraštininkai norėjo patirti, ar tai teisybė. Jie už klausė prezidentą. Pastarasis atsakė kitu klausimu: "Iš kur Stassenas žino, kad JAV rengiasi remti komunistus? Ar jam pasakė Gabrielsonas?"

—Amerikos karo vadai įsakė kariams eiti iki Mandžiūrijos sienos. Amerikiečiai išvalys visą Korėją, o vėliau Mandžiūrijos pasienis bus pavestas saugoti tikrai korėjiečiams.

Kinijos komunistai įsiveržė į Tibetą

KALKUTA, Indija. — Korespondentai praneša, kad komunistinės Kinijos karo jėgos jau veržiasi Tibeto teritorijon.

Priešakiniai komunistų daliniai yra tikrai 24 valandų atstumoje nuo Neiwusti miestelio, esančio tikrai 500 mylių atstumoje nuo Lhasos. Neiwusti mieste yra apie 10,000 Tibeto karių, bet jie neturi modernių ginklų.

Tibetan komunistai įsiveržė Dongma tarpekliu. Tibetiečiai buvo pasiruošę gintis Chamdo srityje, bet jie praleido Kinijos karo jėgas.

Vėl valys vokiečių kompartiją

BERLYNAS. — Rusų kontroliuojama Rytų Vokietijos komunistų partija bus apvalyta nuo silpnavalių ir neiškių elementų. Šis valymas palies įvairias vokiečių valstybės įstaigas ir nacionalizuotą ūkį.

Pirmon eilėn bus pašalinti tie seni komunistų partijos nariai, kurie Antrojo Pasaulio Karo metu, bėgo prieglaudose ieškoti vakaruose, o ne Rusijoje.

Kontrolės komisijos pirmininkas Fritz Lange sako, kad nukentės ir tie, kurie neturėjo ryšių su "Amerikos šnipu Noel E. Field".

3 gydytojai gavo Nobelio premiją

STOCKHOLM, Švedija. — Du amerikiečiai, dirbą Mayo klinikoje, ir vienas šveicas gavo šių metų Nobelio premiją.

Jiems bus įteikta stamboka pinigų suma už sugebėjimą išskirti kortisoną, žadantį sumažinti milijonų žmonių reumatinius skausmus.

Premiją gavo Dr. Philip S. Hench, Dr. Edward C. Kendall ir Dr. Tadeusz Reichstein. Pastarasis dėsto Bazelio Universitete.

KOMUNISTAI PASTOJO KELIĄ JUNGTINIŲ TAUTŲ JĖGOMS

Wonsan srityje iškelti marinai metėsi kovon prieš stiprius dalinius

SEOUL, Korėja, sp. 26 d. — Šiandien Korėjos respublikos kariuomenė pasiekė Yalu upę, skiriančią Korėją ir Mandžiūriją, — sako gen. Douglas MacArthur štabas. Korėjiečiams pavyko išlaisvinti Chosan miestelį, esantį pačiame pasienyje.

Pranešimai iš kovos lauko sako, kad komunistai keliose vietose vykusiai pasipriešino. Korėjiečiai šiandien nužygiavo 18 mylių. Komunistai tikrai keliose vietose rimčiau pasipriešino, bet jie buvo sumušti ir nuginkluoti. Tačiau šiaurinėje fronto dalyje komunistams pavyko sustabdyti korėjiečius. Dviejose vietose korėjiečiai turėjo pasi-traukti ir laukti sustiprinimų.

Vakar Wonsan srityje iškelti 50,000 JAV marinų ir ištisa kariuomenės divizija. Į Wonsan marinai atvežti iš Pietų Korėjos, šiaurinės Korėjos. Komunistai pradėjo kovą prieš jėgas, kad laikiną sostinę jie perkėlė į Sinuijų. Jei taip būtų padarę, tai ji jau būtų esančiuose kalnuose. Vietomis komunistai yra gerai organizuoti ir turi pakankamą ginklų kiekį.

Korėjos karo jėgos išvalė didą Rytų Korėjos pakraštį, bet Mo prašo Jungtines Tautas pri-paskutinėm dienom nepajėgia versti Sovietų Sąjungą ir Kiniją atiduoti visus karo kriminallaisvino pakraščius miestelius, listus, dabar bėgančius iš Kobet jie nepajėgė nuginkluoti į rėjos.

PREZIDENTAS TRUMANAS RENGIA SI SUŠAUKTI KONGRESĄ

Vyriausybė uždraudė statyti naujus namus pasilinksminimams bei pramogoms

WASHINGTON, D. C., sp. 26 d. —Prezidentas Trumanas šiaandien pareiškė, kad jis, praėjus rinkimams, rengiasi suaukštinti kongresą.

Pirmon eilėn kongresas turės priimti įstatymą valstybės mokesčiams pakelti. Vėliau jam teks padaryti keli svarbūs nutarimai, liečią kovą prieš komunistus.

Prezidentas nemano, kad jau šią žiemą Europoje prasidėtų karas, bet karo medžiagai teks išleisti žymiai didesnes sumas.

PRAŠYS SUTVARKYTI NUOMŲ KONTROLĘ

Prezidentas yra pasiruošęs pirmon eilėn prašyti kongresą sutvarkyti butų nuomų kontrolę.

Prezidentui atrodo, kad būtinai reikia pakelti mokesčius už padarytą pelną ir duoti valstybių teises Havajų saloms bei Aliaskai.

Prezidentas sako, kad jis neturįs jokių žinių apie tolimesnius atomo sproginių medžiagų So-ovietų Sąjungoje. Prezidentas paneigė žinias, kad gen. MacArthur nieko nežinojęs apie atomo bombos numetimą Japonijoje. Prezidentas sako, kad jis pats įsakė gen. MacArthur vartoti bombą prieš japonų karo jėgas.

—Prezidentas Trumanas mano, kad JAV karo jėgos bus sustabdytos prie Mandžiūrijos pasienio. Sieną saugos Korėjos respublikos kariai.

—8-tos armijos štabas sako, kad JAV kariai turi teisę artėti prie Mandžiūrijos sienos. Jiems uždrausta veržtis į Man-

PRAŠO KUNIGĄ LEISTI DĖSTYTI TIKYBĄ LIETUVIŲ KALBA

Jei klebonas Vilkutaitis nesutiktų, tai
tremtiniai kreipsis į vyskupą

CLEVELAND, Ohio.—Tremtiniai atsivežė tikėjimą tautos nepriklausomybę, gyvą tėvynės ilgėsį, pasiryžimą tęsti lietuvišką kultūrą ir kai kuriuos naujus būdo bruožus, įgytus savarankaus tautos gyvenimo metu.

Čionai jie rado gausias senųjų išeivių kolonijas, kurie rūpinosi ir tebesirūpina pagalbėti vargan patekusiems savo tautiečiams.

Pirmais — antrais metais tremtiniai sunku susiliedinti su senaisiais išeiviais, kurių draugijinis, visuomeninis gyvenimas tremtiniais neįprastas ir atrodo jiems siauras, ankštas. Tik neskaitytoms saujelės mūsų senų išeivių veikėjų rita savo gyvenimą su lietuvių tautos likimu. Išeidami toliau už ribų vietinės kolonijos reikalų ir prievolių, jie rūpinasi ne tik lietuvių išlaikymu, bet ir Lietuvos išlaisvinimu.

Tuo laikinai pateisinamas gyvavimas tremtinių draugijų. Šį tvirtinimą paremia Clevelando Tremtinių Draugijos susirinkimas, įvykęs spalio 22 d. Tasai susirinkimas svarstė:

1. Lietuvių genocido parodą, kuri turi įvykti Clevelande šių metų pabaigoje ar ateinančių metų pradžioje.

2. Antibolševikinė akcija, pirmoje eilėje lietuvių tarpe.

3. Piniginė parama VLIKui, kuriam siunčiama 50 dolerių.

4. Sudaryti bolševikų pavergtų tautų junginio Clevelande, išplečiant jį vėliau visai Amerikai.

5. Įkūrimą Lietuvių Pasaulinės Bendruomenės. Čionai tinkamai įvertinta teigiama ilgmetė senųjų išeivių veikla ir organizacijos. Prieita suomonės, kad sufederavimas su lietuvišką organizaciją Amerikoje turi eiti išleto ir per Lietuvių Amerikos Tarybą.

6. Surengimą padėkos pobūvio tremtinių lgebėjams, sudariusiems sąlygas mums atvykti Amerikon. Pobūvis numatytas sausio 14 d.

7. Paskyrimą konkursinės premijos už geriausią dramos pobūdžio kūrinį. Pasigesta vaidybai repertuaro. Čionai numatyta sueti į sąlyty su Kultūros Fondu, su kitomis organizacijomis ir dargi su kitomis kolonijomis, kad būtų galima sudaryti didesnę pinigų sumą premijoms.

8. Svarstyta tremtinių buvimo Clevelande įamžinimas. Nutarta sukelti maždaug 1000 dolerių padirbimui vitražinio lango statysimui Clevelande naujai lietuvių bažnyčiai.

9. Parčimimą tremtinių ligonių Kalėdų švenčių proga, kurie likę Europoje.

10. Svarstyta opus švietimo reikalas. Tėvų ir mokytojų komiteto atstovas pranešė, kad USA valdžia neturi nieko prieš įvedimą lituanistikos dalykų į mokyklą; 2) taip pat ir vyskupas neturįs prieš tai nieko; 3) kad seselės vienuolės nėra perkrautos darbu ir jos nepriešingos lietuvių stiprinimui; 4) kad gandas apie senųjų išeivių sudarytą prašymą (su pavardžių sąrašu) šalinti lietuvių kalbą iš šv. Jurgio parapijos mokyklos Clevelande, o vaikus mokyti vien tik angliškai, esąs be pagrindo. Viešumoje neužtikta tokio prašymo pėdsakų; 5) kad švietimo reikalai atsimuša ir randa kliūtis asmenyje šv. Jurgio parapijos klebono kun. Vilkutaičio, kurio manymu lietuvių ir lietuvių kalbos ir kitų dalykų mokymas, o taipgi tikybos mokymas ir maldų lietuviškai kalbėjimas esąs tik vieno kito prasimainymas, o ne visuomenės pagerinimas.

Tėvų ir mokytojų komitetas nutarė pateikti prašymą vys-

kupui, kuriame prašo: leisti dėstyti mokykloje tikybą lietuvių kalba ir melstis lietuvių kalba, įvesti lietuvių kalbos pamokas parapijos mokykloje, leisti naudotis mokyklos patalpomis šeštadieniais dėstyti lietuvių dalykus jaunuoliams, besimokantiems kitose mokyklose, ir religiniam vaikučių parengimui skirti nuolatinį kapelioną lietuvi.

Susirinkimo dalyviai, kurie sutinka su tokiu prašymu, buvo paprašyti pasirašyti ant dviejų egzempliorių, nes jei klebonas kun. Vilkutaitis atmestų tą prašymą, kad būtų galima pateikti skundas aukštesnei jo valdžiai.

11. Pagaliau susirinkimas patvirtino Tremtinių Draugijos surengto pikniko-gegužinės apyskaitą, kuris davė 487 dolerių gryno pelno.

Išvardintus čionai darbus nelengva būtų sutalpinti į rūmus kurios nors senos vietinės draugijos, o juo labiau sukelti sutartiną įvairių pažiūrų žmonių veiklą.

Tačiau, taime susirinkime būta ir kėblių dalykų. Pavyzdžiui: ryšium su paskyrimu VLIKui 50 dol., buvo pakeltas sumanymas pasiųsti 50 dol. Mažosios Lietuvos Tarybai, kadangi jos atstovas neįleistas į VLIKą, o tos organizacijos reikšmė ir veikla svarbi. Mažosios Lietuvos Taryba, nelyginant kaip podukra, labai reikalinga ne tik moralinės paramos, bet ir piniginės pagalbos.

Buvo atkreipta susirinkimo dėmesys į tai, kad VLIKui, kuris pasisako kartais neturįs lėšų pašto ženklams nupirkti, skiriama 50 dol., o bažnyčios vitražui rūpinamasi surinkti 1000 dol. Tokis sumų skirtumas liudija blogai apie Clevelando lietuvių tremtinių supratimą opijų gyvenamojo meto reikalų ir jų vertinimą.

Išsiaiškinta, kad suprojektuota bažnyčia dar nepradėta statyti. Kada ir kaip ji bus baigta šiuo karo būklės laikotarpiu, nežinia. Vitražo įsigijimas — tolimes ateities dalykas.

O dėl šelpimo Mažosios Lietuvos Tarybos nutarta klausimai atidėti ir inešti jį į ateinančio susirinkimo dienotvarkę, pavedus pirmiau apsvaistę Valdybai.

J. Liūdžius

"VISA VALDŽIA MOTERIMS"

PETRONELE PETRAICIUTE-MILLER

—Dabar valdys moterys, — sako scenos artistė ponios Petronele Miller, kuri vaidina svarbesnį vaidmenį 2 veiksmų komedijoje "Visa valdžia moterims".

—Ką moterys valdys? — paklausė reporteris.

—Vyrus! — atsako ji. — Kai moterys vyrų nevaldo, tai jie išsiskausia, susipeša ir dar ko neprasimano.

—Gerai, — sakau, labai puiku. — Bet tuomet moterys turėtų ir kariauti.

—Mes jums kočioliu parodysime, kaip kariauti...

—Baisu! — atsakiau.

Vietoj šaudė ar vilkus gaudė, indus turėsite plauti, vaikus daboti!

—Mes reikalausime lygių teisių su moterimis — atsakiau.

—Matai, šita... — parodė kočiolią.

—Na, gerai. Matysime, kaip jūs valdysite.

Šią 2 veiksmų komediją scenai paruošė veteranas artistas ir režisierius STASYS PILKA. Veikalas pilnas nuotaikingo jumo-ro ir sąmojaus. Matysime "Naujių" parengime. Nė vienas neprivalo praleisti šios puikios progos. Be to, bus muzikos programa, kurią pildys geriausi artistai, dainininkai. Dainuos išgarsėjęs "Pirmyn" choras, p. Kazio Steponavičiaus vadovaujamas.

Lapkričio 12 d., sekmadienį, 4 val. po pietų įvyks "NAUJIŲ" dienaščio rudeninis parengimas Sokolų svetainėje, 2337 So. Kedzie Avenue. Bus šokiai, bufetas ir svetinga nuotaika. Visi ruošimės ten būti.

Šepetys.

—Jungtinių Tautų kariuomenei reikalingi civiliai išlaisvintoms sritims administruoti. Korėjos respublika sutiko "paskolinti" reikalingus pareigūnus. Paskirti administratoriai turės klausyti karo vadų įsakymų.

—Kovų metu žuvo 9,643 Pietų Korėjos kariai, 28,721 dingo be žinios.

—Carlos P. Romulo mano, kad diktatoriaus Franko valdymo Ispanija galėtų būti priminta į kai kurias tarptautinės organizacijos istaigas.

—Cyprus saloje anglų ir britų archeologai kasinėja Famagusta srityje. Dviem tūkstančiais metų prieš Kristaus gimimą toje vietoje buvo didelis miestas.

AMERIKOS L.R.K. FED. 31-AS KONGRESAS IR LIETUVIAI SKAUTAI

Lietuviškoji skautija, gyvuodama daugiau negu 30 metų, turėjo šviesių ir lamsių dienų, kas jaunuolio, vėliau ir suaugusio žmogaus būdė įdiegę kovos, veržlumo ir savarankiškumo žymės. Nepriklausomybės metais visom jėgom buvo pasipriešinta nuo organizacijos pajungimo tautininkų reikalams. Okupacijų metais neužginėtinai didėję duoklė atidavė tautai ir tėvynei, padėdami galvas kovoje už laisvę ir teisybę. Prisiminkim tik Rainius: iš 73 nukankintų — 18 skautų. O kiek šiandien tėvynės miškuose kovoja ir miršta.

Tremtyje, kas gi pirmieji, ar ne skautai apjungė jaunimą auklėjimo darbui? Tas pats ir išeivijoje. Kieno rūpesčiu tai pasiekta? Tik lietuvių skautų vadų, kurie kartais aukodami savo paskutines laisvas nuo darbo valandas, nenuilsdami diegę jaunimui tuos gražiuosius principus.

Tai įrodo, tą pripažino ir Amerikos Liet. Katalikų Federacijos 31-mas Kongresas Pittsburgh'e, kad, (cituoju iš priimtų rezoliucijos) "Lietuvių Skautų Organizacija yra gera priemonė auklėti jaunimą ir ugdyti jame Dievo, Tėvynės bei Artimo meilę". Bet skaudu, kai čia pat prikerigiama: "Šie kilūs idealai galės būti įgyvendinti tik tada, jei lietuvių skautų organizacija bus tinkamoje globoje ir turės savo vadais sąmoningus lietuvių ir uolius katalikus".

Žinoma, jeigu kalba eity apie čia Amerikoje gimusius ir augusius lietuvių skautus, nieko negalėčia pasakyti, nes jų tikrai porą ir tebuvau sutikęs, o tarp kitko, jie buvo gal dar sąmoningai lietuvių negu kurie iš mūsų, bet čia kalbama apie buvusius tremtinius skautus. Atleiskit, kurie priėmė šią rezoliuciją, ar iki šiol lietuvių skautija neturėjo gerų savo vadų? Ar tie sąmoningi lietuvių, kurie bolševikų buvo nukankinti Červenėje, Rainiuos, ištremti į Užurajį ar kentėjo naciškuose kauluose? Nurodykit bent vieną iš dabar esančių vadų, kurs sąmoningai naikintų jaunuoliuose lietuvių ir kuris draustų išpažinti tikėjimą?

Neužmirškite, kad skautų organizacijoje yra leidžiama dalyvauti įvairių tikybų jaunimui, svarbu, kad jie išpažįsta Dievą, kaip aukščiausią pasaulio Tvarę, nežinint, kokiom formom Jį garbina. Lietuvių skautų eilėse yra taip pat įvairių tikybų, todėl reikalauji, kad vadais būtų tik uolūs katalikai, yra

neteisinga. Tam yra pakviesti dvasininkai, kurie rūpinasi skautų tikybine praktika.

Dėl siūlomos globos, ją priimti ar atmesti, pasisakyti gali skautų Vadija. Mano nuomone, skautai, per tokią eilę metų mokėję patys savarankiškai save valdyti, nereikalavę jokios globos, nereikalingi jos ir šiandien.

Žinodami savo idėjos kilumą, kaip lig šiol, taip ir toliau jie eis tikėdami, kad Dievas laimina jų kovą dėl Lietuvos laisvės ir artimo gerovės.

—B. Tarvainis.

J. Švaistas rašo

J. Balčiūnas -Švaistas, laimėjęs Chicago Literatūros Draugijos novelės konkurse 3 premiją, nors ir "dženitoriaudamas", ruošiasi išleisti apsakų rinkinį. Taip pat rašo pasaką liaudiniai ataudais, vardu "Petras širviokas ir jo nuotykių žemė, pragare ir danguje."

Van Zant ir Willman

Artėjant rinkimams, Van Zant ir Willman puikiai demonstruoja eilutes, paltus ir tinkamiausias skrybeles. Jei norite būti išrinktas, užleikite pasimatuoti eilutę ar paltą. Jei jums reikalinga skrybelė prie naujų rūbų, pas juos rasite didžiausią pasirinkimą, daugelį metų patyrę ekspertai jums patars. Jei norėtumėte savo tarnyboj, darbe gauti paaukštinimą, viršininkas, matydamas jus, jums pirmuoju paaukštintumui. Jei jūs keičiate savo darbą ir matysite kitą darbo viršininką, įsiai jus tuojau išrinks iš daugelio, nes, dėvėdamas Eagles rūbus, turėsi puikiausią išvaizdą.

Van Zant ir Willman puikios ir švarios krautuvės. Visi patarnautojai ir savininkai yra mandagūs ir malonūs žmonės. Visuomet su malonia šypsena ir gerais norais jums patarnaus. Jei jūs jaučiate nepriteklį ir tas jums sulauko išgyti rūbus, užleikite pas Van Zant ir Willman, ir aiškiai jam pasisakykit.

Viskas greitai bus sutvarkyta, ir jūs linksmas keliausite namo visai patenkintas, nes jūsų norai lengvai išsipildė.

Matysimės pas Van Zant ir Willman, 6222 So. Halsted St.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas
jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastini galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudama akių karštį, atitai so trumparegystę ir toliaregystę. Prieingia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipia i mokyklos vaikus.

Val: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. Šeštadieniais iki 6 valandos vakare.

Serdomis uždaryta visa diena, o Nedėlio pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, itaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti i adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįjūrite skaityti, užleikit pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-8616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Telefonas Yards 7-8229
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Išlais

Ofisas ir Aklųjų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadieniais nuo 10 iki 12. Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p.

Dr. R. P. Lukus

LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Pataikymas

7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas Walbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas
Akiniai taipgi patarnomi.

6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: trečiad., penkt. ir šeštad. nuo 7 iki 9 vak. Trečiadienį popiet pagal susitarimą.

Ofiso telefonas Walbrook 5-6859
Rez. telefonas: Diversey 8-0165

Dykai Išbandymas

Reumatiškų Skausmų
Arthritis

Jei dar niekad nevartojęt ROSSE TABLETS nuo Reumatinio skausmų, tankiai susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos SIENINIEN musų išlaikymo? Vartojamos tukstadių virš 25 metų.

DYKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Delskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei nepilnai busite patenkintas gaunama pagalba, sąžinkite likusią dalį ir už tai jus nebūna mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIUSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai i:

Rosse Products Co., Dept. X-5
2708 Farwell Av., Chicago 45, Ill.

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PECIALI SĄLDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai.

Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PECIALI SĄLDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai.

Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PECIALI SĄLDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai.

Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

"NAUJIENOS" — neissemicmas žinyno ir išminties šaltinis. Skaitykite jį ir kitus raginkite skaityti.

as advertised in Esquire

for Social Security

ELECT EAGLE CLOTHES

Visuomet tavim pasitikės, jei esi puikiai pasirėdęs tinkamais Eagles rūbais. Jei nori būti išrinktu į ofisą, ar gauti paaukštiniimą, šitie gražiai pasiūti rūbai, skaitysis jūsų palankumui. Stylius ir audimas yra taip skirtingas, kaip jūsų ypatingas lalotas — jų vertė viliojanti.

EAGLE SUITS \$65 - \$69.50 - \$75
EAGLE TOPCOATS \$59.50 and \$65
EAGLE OVERCOATS \$69.50 and \$79.50
Kiti geri rūbai nuo \$38.75 ir aukščiau.

Ekspertų
skrybelės
pritaikymas

Leiskite mums pritaikinti prie jūsų naujų rūbų gerai tinkamą skrybelę, kuri jums tikrai atitiks.

KNOX MALLORY ir LEE.

Van Zant & Willman
6222 SO. HALSTED STREET

SUSIPAŽINKIME SU LONDONO LIETUVIAIS

(IŠ D. BRITANIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO)

Rašo Z. S-tis, D. Britanija

1. 1933-34 metais Londone gyveno apie 2,500 lietuvių, iš kurių apie 2,000 buvo čia gimę. Jie turėjo šias organizacijas:

1. Lietuvių vyrų savišalpos draugiją "Vienybė", įsteigtą 1886 metais. Ši draugija 1935 m. turėjo 340 narių; draugijai pirmininkavo V. Degesys, 49 Teesdale St., London, E. 2.

2. Moterų savišalpos šv. Onos draugiją, įsteigtą 1915 m. 1935 m. draugija turėjo apie 300 narių. Draugijos pirmininkė buvo Ona Liudžiuvienė, 72 Custance Street, Hoxton, London, Nr. 1.

Draugija sėkmingai veikia ir dabar. Šiais metais įspūdingai minėjo 35 metų sukaktį. Draugijos pirmininkė tebėra ponė O. Liudžiuvienė.

3. šv. Kazimiero draugiją įsteigtą 1890 m. 1934 m. draugijos pirmininkas J. Barulis, 31 Turner St., Hoxton, London, Nr. 1.

4. Tautinės kultūros ir meno draugiją "Rūta", įsteigtą 1906 m. Pirmininkas J. Slezniakas, 86, Harberdasher St., Hoxton, London, Nr. 1.

5. Lietuvių klubas, įsteigtas 1905 m. Pirmininkas buvo P. Bujauskas, 13 Devonshire Rd., Hackney, London E. 8.

6. Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius, įsteigtas 1933 m., pirmininkavo P. Bulaitis, 20 Sherperton St., Islington, London, Nr. 1.

7. Lietuvių vyrų sporto klubas, įsteigtas 1925 m. Turėjo apie 60 narių, pirmininku buvo V. Degesys, sekretorium — J. Liudžiū, 72 Custance St., Hoxton, London, Nr. 1.

8. Lietuvių moterų sporto klubas su apie 50 narių. Klubo sekretorė M. Čechetaitė, 58 Fanshow St., Shoreditch, London, Nr. 1.

9. šv. Sakramento brolija, pirmininkas Barulis, 34 Fanshow St., London, Nr. 1. Be to, veikė 8 gyvojo rožančiaus rateliai po 15 narių.

Dar 1907 m. Londone veikė Draugija "Aušra" ir šv. Cicilijos muzikos draugija.

Londono lietuvių visuomeninis gyvenimas buvo gana gyvas iki pat antrojo pasaulinio karo.

2. Šiuo metu Londonas — lietuvių judėjimo centras. Čia lietuvių priskaitom apie 1,500, su artimesnėmis apylinkėmis siektų apie 2000. Iš viso D. Britanijos gal bus apie 15,000 lietuvių, apie trečdalį sudaro naujieji ateiviai. Londone lietuvių gyvenimas sklaidus. Lietuviai vieningi, nesusiskirstę partijomis. Komunistų lietuvių beveik nėra. Londone Lietuvių Sąjungos Centro įstaiga, "Britanijos Lietuvio" redakcija, Lietuvių žurnalistų D. Britanijos skyriaus centras, Lietuvių Inžinierių Skyriaus Centras, graži lietuvių parapijos bažnyčia, klebonas kun. J. Sakėvičius, jo padėjėjas kun. A. Kazlauskas.

Londone Lietuvos Laisvės Tvirtovė — Lietuvos Pasiuntinybė. Ministeris Balutis, nors jau perkopęs per 70 metų savo garbingo gyvenimo lietuvių tautai, bet dar labai energingas, jam talkininkauja jo patarėjas V. Balickas.

Londone Ministeris Balutis, tur būt, išgyveno sunkiausias dienas. Atsisakęs Sovietų smurtui nusilenkti, likęs be pinigų, Ministeris Balutis tvirtai gynė ir tebegina Lietuvos reikalą. Jis pergyveno vokiečių blicą, kuris apdegino Lietuvos Pasiuntinybę ir jos archyvus sunaikino. Teko Pasiuntinybės tarnautojus sumažinti, o darbų atsirado begalės, nes dešimtys tūkstančių išvietintų lietuvių reikalavo dokumentų, pa-

tarimų, giminių suradimo ir tam panašiai. Ministeris Balutis į tai laiške savo draugui Savičkui atsakė garbingos Napoleono senos gvardijos šūkiu: "Senoji gvardija žūsta, bet nepasiduoda". Jis nepasidavė, bet dirbo ir vedė Lietuvos laisvės gynimo reikalą su vienui vienišeliu sekretorium. Karo metu tai nebuvo lengva. Ministeris Balutis apie save nieko nekalba, bet jo asmenyje Londone kaupiasi didelė Lietuvos laisvės istorijos dalis, kuria mes turim susirūpinti, kol Ministeris Balutis gyvas. Jo gyvenimas tai Lietuvos laisvės istorija. Ministeris Balutis vadovavo Suvalkų deryboms, tarėsi su lenkais Varšuvoje dėl plebiscito Vilniaus krašte, buvo tarpininku derybose Maskvoje dėl taikos sutarties. Be jo neapsieitų nei pastangos Hymanso projektą sužlugdinti. Jis populiarus Lietuvos Nepaprastas Ministras Washingtono, nuo 1934 metų iki šiandien jis tas pareigas eina Londone.

3. Londono lietuviai turi sporto ir socialinį klubą. Savišalpos kasą. DBLS-gos Londono skyrius turi apie 400 narių. DBLS-gos Centras turi didelį lietuviškų brangių dalykų tautodailės rinkinį. Lietuvių Sąjunga pradeda leisti lietuviškas knygas. Taip pat veikia kelios senesniųjų lietuvių ateivių organizacijos ir draugijos. Lietuvių žurnalistų skyrius sėkmingai atstovauja lietuviškas žurnalistas Tarptautinėje Laisvųjų Europos žurnalistų Federacijoje.

Londono Lietuvių Meno Sambūris "Vaidila" energingai plečia savo veiklą, kas kart apimdamas platesnes meninio gyvenimo paraiškų sritis.

Šiuo metu "Vaidilos" rūmuose veikia: choras vadovaujamas V. Mamaičio, jis yra ir sambūrio meno vadovas; tautinių šokių grupė; prieš gerą pusmetį pradėjo darbą Dramos Mėgėjų Ratelis, P. Mašalaitis vadovaujamas, A. Pesio rūpestingai organizuojamas muzikos ratelis.

Meno Sambūrio valdybos pirmininkas A. Namajūška.

Pirmas Dramos Mėgėjų Ratelio pasirodymas buvo liepos 29 d., suvaidinant Londono visuomenę D. Britanijoje gyvenančio jauno talentingo lietuvių rašytojo R. Spalio vieno veiksmo pjesę "Batai".

Vaidino: V. Šalčiūnas, A. Pukštys, A. Pesys, D. Virkutis, V. Marcinkevičius, M. Gražulytė, J. Černius, H. Liudžiūtė.

Kalbant apie vaidinimus ir veikalų statymus nuodėmė būtų nepaminėti pavasarį suorganizuotą ir surežisuotą J. Babiliaus pastatytą veikalą "Teta iš Amerikos". Vaidino: Pesys, Namajūška, Babiliūnas, Virkutis, Pukštys, Šalčiūnas, Liudžiūtė, Toliušiūtė, Černius. Vaidinimo kaip jau minėjom organizatorius ir režisiorius buvo — J. Babilius.

4. Dramos Mėgėjų Ratelio darbo pradžia ir įkurtuvės buvo atžymėtos Šilerio dramos "Klasta ir Meilė" pastatymu, kuris įvyko rugpjūčio 26 d. Londono Lietuvių Klubu salėje. Tokio dydžio veikalas Londono lietuvių scenos istorijoje buvo pirmas.

Lietuvių Klubu scena rugpjūčio 26 d., pasipuošusi puikiais naujomis dekoracijomis, virto patrauklia scenos meno šventove, kuri pilnai suteikė lietuviui malonaus dvasinio džiaugsmo ir poilsio, kada pasigirdo iš jos naujieji vaidilos, aktoriai, iš kurių veikalo repeticijos buvo pareikalavusios didžiausio pasiaukojimo.

"Klasta ir meilė" pastatyme dalyvavo: Adomavičiūtė, Barcevičienė, Kaulienė, Mašalaitienė, Adomaitis, Černius, Kaulėnas, Mašalaitis, Pesys, Šturkaitis.

Veikalo režisierius P. Kaulėnas, statydamas Šilerio veikalą "Klasta ir meilė" išspindė daugelį sudėtingų klausimų. Jo paties darbo dekoracijos buvo puikios — svarbiausia, pritaikintos nedidelei scenai. Jų pakeitimas užtrukdavo tik apie 5 minutes. Kadangi šios dramos visa butaforija pritaikyta mažos scenos sąlygomis, reikia manyti, kad šią dramą galės pamatyti ir kitos lietuvių kolonijos, esančios arčiau Londono. Per pirmąjį veikalo vaidinimą žiūrovai buvo beveik visi į šį kraštą neseniai atvykę lietuviai. Senesniųjų matėsi tik vienas kitas.

Aktoriams suvart drabužius daug dirbė buvusi Vilniaus teatro siuvėja P. Vieraitienė.

Nors vaidintojai yra visi mėgėjai, bet savo roles atliko geriau nei mėgėjai.

B. Šturkaitis sukūrė būdingą prezidento tipą, A. Kaulėnas gyvai atvaizdavo Ferdinanda, gražiai pasirodė A. Pesys Hofmaršalo vaidmenį, tipingą anų laikų favoritės tipą parodė S. Kaulienė, J. Černius — Vurmo asmenyje, atrodo, buvo įkūnytas kombinatoriaus ir klasingų planų — ruošėjas, gerai pavaizdavo ir L. Adomaitis favoritės tarnaite, P. Mašalaitis būdingu vaidmeniu atrodė tikras smuikininkas, įdomi savo vaidmenyje buvo ir smuikininko žmona — A. Mašalaitienė. Sunkių Luizos rolę atliko be priekaištų — G. Barcevičienė, būdingas buvo kamerdinerius V. Šalčiūnas ir policininkas P. Adomaitis. Turint galvoje, kad šis veikalas yra klasinis, rašytas įžymaus vokiečių poeto — dramaturgo F. Schiller'io, yra vaidinamas pasaulio teatrų scenose, be žodžių darosi aišku kiek darbo, triūso ir pasiaukojimo, beveik iki išsižadėjimo savęs padėjo šio veikalo vaidintojai — Londono lietuviai, kuriems yra tikrai dėkinga Londono lietuviškoji visuomenė.

Veikalas publikai pageidaujant jau buvo suvaidintas 3 kartus Londone. Vaidilų laukia pasirodant artimesnės Londono lietuvių apylinkių kolonijos ir tolimesnės provincijos.

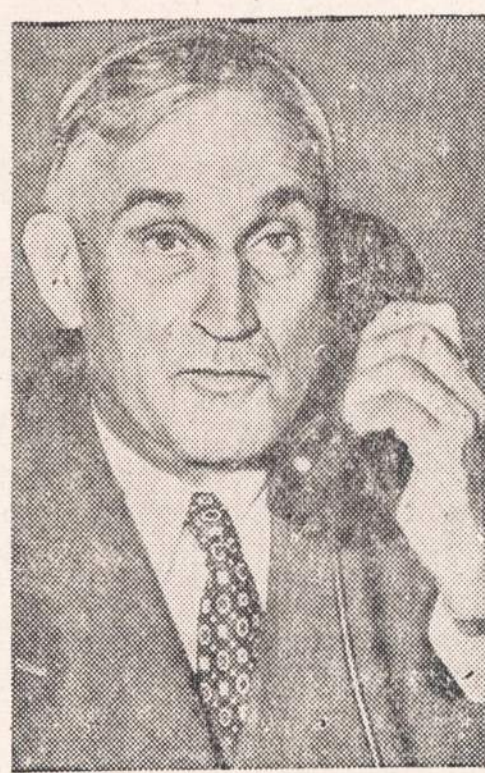
5. Londono lietuviškoji visuomenė nepraleidžia nei vienos Tautinės šventės nepamiršęs didingai ir įspūdingai, tie minėjimai sutraukia minias lietuvių ir iš tolimesnių Anglijos vietovių. Vienų metų minėjimus, koncertus, parengimus paminėti reikėtų jaučio odą prirašyti ir tos dar neužtektų.

6. Londono senieji lietuviai, pasirodo, turi ir labai specialinių jonių, reikalaujančių darbinių labai aukštą kvalifikaciją. Iš tokių verslmonių paminėtina Wilmor & Sons Ltd. įmonė. Jos specialybė: metalo graviravimas, modeliarimas, formų rengimas, misinai ir gipso liejiniai. Šią įmonę įsteigė 1947 m. P. Zygmantas, kaunietis, graviravimo meno mokyšis Karo Invalidų graviravimo įmonėje Kaune ir P. Froumin'as, kurio tėvai yra iš Lietuvos kilę, specializavęsis Londone.

Šiuo metu toji įmonė dirba 8 žmonės. Jos darbų didžiąją dalį sudaro formų rengimas įvairiems žaislams, kurių reikalauja vietos rinka. Būna ir graviravimo darbų. Bendrai paėmus, šios įmonės dirbiniai yra meniškai ir dailūs ir aukštos kokybės.

Įmonės vadovybė žada išleisti lietuviškų tautodailės dalykų. Tuo tikslu ji tariasi su skulptoriais ir tiria gamybos ir gaminių išplatavimo sąlygas. Manoma, kad vyčių, įžymenybių žmonių bareljefų ir kitokių panašių dalykų Londone greit bus galima gauti.

Londono lietuvių bendrovė "The Progress Merchantile Co. Ltd." parodė drąsų užsimojimą į D. Britanijos rinką kaip baldų gamintoja. Tai ji dar ne kartojimu įprastinių baldų formų, bet sklinai sau kelią į per daug perpildytą baldų rinką originalių formų

Seth W. Richardson pirmininkaus komisijai, kuri yra įpareigota administruoti komunistų veiklą stabdantį McCarran įstatymą.

DBLS-gos Centro Valdyba, kai rašau šį laišką, stovi savo kadencijos pabaigoje. Spalio 14—15 įvyksta metinis visuotinis Sąjungos atstovų suvažiavimas Londone, kuris išrinktą ateinančioms metams naują Centro Valdybą.

Šių metų tą valdybą sudarė: M. Bajorinas — pirm., kun. A. Kazlauskas — 1-mas vicepirm., P. Bulaitis — 2-ras vicepirm., J. Damušis — sekretorius, ir B. Barcevičius — išdininkas.

Londono senieji lietuviai, pasirodo, turi ir labai specialinių jonių, reikalaujančių darbinių labai aukštą kvalifikaciją. Iš tokių verslmonių paminėtina Wilmor & Sons Ltd. įmonė. Jos specialybė: metalo graviravimas, modeliarimas, formų rengimas, misinai ir gipso liejiniai. Šią įmonę įsteigė 1947 m. P. Zygmantas, kaunietis, graviravimo meno mokyšis Karo Invalidų graviravimo įmonėje Kaune ir P. Froumin'as, kurio tėvai yra iš Lietuvos kilę, specializavęsis Londone.

Šiuo metu toji įmonė dirba 8 žmonės. Jos darbų didžiąją dalį sudaro formų rengimas įvairiems žaislams, kurių reikalauja vietos rinka. Būna ir graviravimo darbų. Bendrai paėmus, šios įmonės dirbiniai yra meniškai ir dailūs ir aukštos kokybės.

Įmonės vadovybė žada išleisti lietuviškų tautodailės dalykų. Tuo tikslu ji tariasi su skulptoriais ir tiria gamybos ir gaminių išplatavimo sąlygas. Manoma, kad vyčių, įžymenybių žmonių bareljefų ir kitokių panašių dalykų Londone greit bus galima gauti.

Londono lietuvių bendrovė "The Progress Merchantile Co. Ltd." parodė drąsų užsimojimą į D. Britanijos rinką kaip baldų gamintoja. Tai ji dar ne kartojimu įprastinių baldų formų, bet sklinai sau kelią į per daug perpildytą baldų rinką originalių formų

baldais, bei didesniu jų suvartojimu. Šios savybės ir vartotojo psichologijos nuotai-kos atitikimo dėka naujieji gaminiai iš esamosios jų masės gali iškilti.

Šiuo laiku bendrovė gamina daugiausia vaikų baldus. Jie pasižymi formų originalumu, nes joms panaudota vaikų labiausiai mėgiamų gyvuliukų motyvai: kiškis, voverė, arklis, katinas. Yra 5 pavyzdžių staliukai ir tiek pat pavyzdžių kėdelių.

Baldeliai sukonstruoti taip, kad staliukus ar kėdes laiko kurie nors minėti gyvuliukai. Meninės formos ir dailus darbas baldelio originalumo vertę dar labiau padidina.

Šių savybių dėka baldeliai netruko susilaukti reikalingo dėmesio. Dėl šių savybių juos plačiai pažymėjo ir Britų specialioji spauda.

Be šių baldelių, didesnio dėmesio verta spintelė, kuri sudaro knygos spintos ir bufeto junginį ir arbatinis staliukas. Abu šie baldai yra originalūs ir dailūs. Jie numatyti ir 1951 metais įvykstančiam British Festivaliui.

Yra daugiau tokių baldų, pvz. dvi lovos, kurios dieną gali būti viena po kita pastumtos, kad kambaryje daugiau vietos būtų; viengungiškos sofos ir kita.

Baldus projektuoja ir jų gamybai vadovauja P. Vainauskas, jau Lietuvoje pasižymėjęs gražių baldų gamyba.

Bendrovei vadovauja P. Varkala. Iš jo pareiškimo aiškėja, kad bendrovės dirbiniai jau plačiai įėjo į Britų rinką ir šiuo laiku yra visose žymesnėse Londono baldų krautuvėse, bendrai paėmus, jau apie 50 krautuvių. Naujieji lietuvių baldai ne tik simpatingos išvaizdos, bet ir kainos atžvilgiu

yra pigesni, aišku, kiek toks pigumas tik gali būti pasiektas esamose sąlygose. Ši bendrovė minėtų baldų ir baldelių pagamina gana daug.

7. Londone yra Tautos Fondo ištekliai, kuriuos nuolat papildoma D. Britanijoje gyvenantieji lietuviai. Į Tautos Fondą plačia auka lietuvių dvasininkų ir socialistų. Tautos Fondas — tai šventoji kiekvieno lietuvių Partija, kuri jungia visus be išimties. Paskutiniu metu Tautos Fondui aukų rinkimas ypatingai suaktyvinamas.

Didžiausias Londono lietuvių rūpestis dabartiniu metu kaip galima greičiau įsigyti Lietuvių Namus Londone, tad ir kultūriniais darbams atsivers platus horizontas. Namų klausimas, gal jau šiomis dienomis išsprendęs. Lietuviai pirkdami namus susiduria su daug kliūčių ir formalumų, kurių sunkiausi jau beveik nugalėti.

Taip bėga dienos ir metai lietuvių Londone tam didžiausiam pasaulyje mieste D. Britanijos sostinėje, kurioje vien svetimų pasiuntinybių priskaitoma apie 500. Kur žiemos metu diena yra 37 minutės ilgesnė, o vasarą 41 minutę trumpesnė, palyginus Lietuvoje Kaune su saulės patekėjimu iki nusileidimo.

Visi Londono lietuviai savo darbus, laimėjimus, džiaugsmus ir rūpesčius skiria Tau pavergtoji Lietuva.

Už policininko sužeidimą \$40,000

Teismo nutarimu, policininkas A. Glenn, 39 m., 4346 W. 78th, gaus \$40,000 nuostolių atlyginimo. Jis buvo sužeistas pašto sunkvežimio 1948 m. rugpjūčio mėnesį, kai vijosi per greitai važiuojantį automobilį. A. Glenn reikalavo \$100,000.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

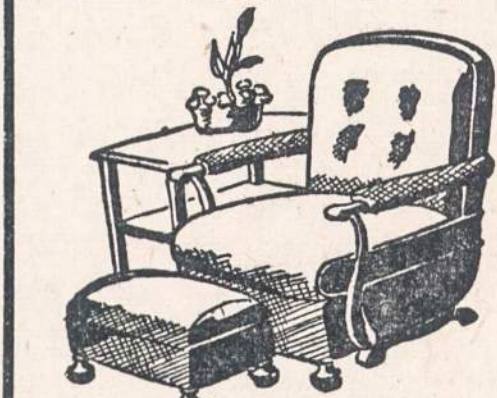

John A. Kass Duoda 1 metų Garantiją

Lengvais išsimokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry
Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išsimokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidos ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN 4-5883-40

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos šaknys, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmąsias saulės teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centrinės Amerikos, Meksikos, šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžiasi. Imerk Trejanką į ruginę ir gerk po čerktę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pakelį. Prisijungiam ir jūsy namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų lūpmas, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėjęs grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17 — (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose, Puikiai luo- suoja vidurius, juos sušmorkuoja.

STANIS ANALGESIS SALVE — (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.

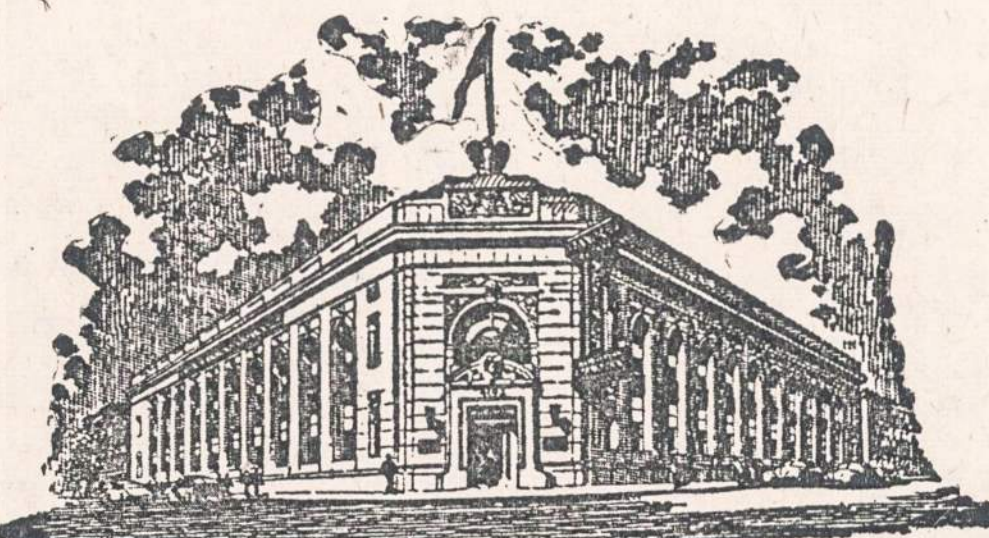
Atsiekite arba atsiskirkite "money order". Gaunama geresniose ap- tiekose ir Wieboldt krautuvėse.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVE.
CHICAGO 8, ILL.
Dept. 10.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJENAS"

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JOKIŲ TRUKUMŲ NĖRA TOWN OF LAKE FURNITURE AND APPLIANCE KRAUTUVĖJ TUOJAU PRISTATOME

SALDYTUVAI:
GENERAL ELECTRIC
WESTINGHOUSE
PHILCO
SERVEL
INTERNATIONAL
NORGE
SKALB. MAŠINOS
PLYTOS (RANGES)

Walter Klash Savininkas

TELEVIZIJOS APARATAI:
R. C. A.
ZENITH
ADMIRAL
ir
daug kitų
Grynais arba
išsimokėjimui

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800-02 WEST 47th ir WOOD ST., KAMPAS
Telefonas: — LAfayette 3-7771-2

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudimo tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti brolybės ryšiais vienon didelę ir gražią šeimyną. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujams nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudimo nedaro sau peleno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas jų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

397 West 36th Street, New York, N. Y.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:

Chicagoje — pašto: \$9.00
Metams 4.50
Pusei metų 2.25
Trims mėnesiams90
Chicagoje per išnešiojant: 4c.
Viena kopija25
Savaitė25
Mėnesiai90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsienio:

Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Išvengta Katastrofinių Nuostolių

Užvakar ir vakar 50,000 Jungtinių Tautų kareivių, su 1-ja Marinių divizija priekyje, išlipo į krantą Wonsan uoste, šiaurėje nuo 38 paralelės. Šitą uostą jau seniai buvo paėmę pietiniai korėjiečiai, išvydami iš jo komunistus.

Gen. MacArthur sumanė iškelti šitą didelę jėgą šiaurinės Korėjos rytiniame krante, matyt, tikslu greičiau pabaigti karą ir apsaugoti Jungtinių Tautų užimamas pozicijas, arti Mandžūrijos sienos vienoje pusėje ir Rusijos sienos antroje, nuo bet kokių galimų staigmenų. Juk visą laiką eina gandai, kad Kinijos komunistai ateisą ar jau atėję ir pagalbą šiaurės korėjiečiams.

J. T. kariuomenės iškėlimas Wonsan uoste turėjo įvykti spalio 20 d. Tačiau paskutinėmis valandomis planas buvo pakeistas. Karo vadovybė patyrė iš pietinių korėjiečių, kad to uosto vandenys komunistai slaptai prisodino daug minu. Jeigu Amerikos ir Britanijos laivai bandytų įeiti į uostą, tai minų sprogimai juos su-draskytų.

Buvo todėl įsakyta laivams, atvežusiems dešimtis tūkstančių kareivių, palaukti atviroje jūroje, kol uosto vandenys nebuvo apvalyti nuo minu. Šitam darbui atlikti buvo pasiųsti į uostą laivukai su tam tikrais prietaisais minoms žvejoti bei sprogdinti.

Pasirodo, kad tų minu buvo du ar trys tūkstančiai! Patyrę jūrininkai turėjo daug vargo, iki jie jas išgrabė arba sunaikino. Minos buvo rusų darbo ir daugumas jų labai pavojingos rūšies: jų magneto instrumentai iš-sprogdina miną, kai laivas plaukia viršum jos, nors įsai minos visai nepaliečia.

Keturi laivukai kartu su įgulomis, kurios žvejojo minas, žuvo. Bet uostas buvo išvalytas — ir tikrai tada Jungtinių Tautų laivų eskadra įėjo į uostą ir iš jų pradėjo lipsti į krantą 50,000 kareivių. Išlaipinimas praėjo sklandžiai.

Armijos ir laivyno karininkai, vadovavusieji šitai ekspedicijai, džiaugiasi, kad jų suplanuotas žygis gerai pasisekė. Bet, kaip vienas korespondentas savo pranešime iš Korėjos sako, "jiems šiurpuliai pereina per kūną, kai jie pagalvoja, kas galėjo atsitikti, jeigu kariuomenės išlaipinimas būtų buvęs vykdomas originaliai numatytu laiku, spalio 20 d.

Tai galėjo būti baisiausia Amerikos laivyno istorijoje katastrofa!

Štai kokius spąstus buvo užtaisę Jungtinių Tautų ginkluotoms jėgoms Maskvos gengsteriai ir jų tarnai šiaurinėje Korėjoje.

Tačiau jų atstovai Jungtinėse Tautose, saldžiai šypsodamiesi, kviečia Vakarų demokratijas tartis dėl "pasaulio taikos" ir plepa apie savo didelį "susirūpinimą" vargstančios žmonijos gerove.

Tais dviveidžiais banditais joks doras žmogus negali tikėti.

Prezidentas Šauks Kongresą

Prez. Trumanas ketina sušaukti JAV kongresą tuojau po lapkričio 7 d. rinkimų ir pasiūlyti jam svarstyti nuomų kontrolės klausimą, mokesčių padidinimą nepaprastiesiems pelnams, valstybės teisių suteikimą Alaskai ir Havaii saloms ir kitus dalykus.

Kongresas išsiskirstė rugsėjo mėn., padarydamas sesijos pertrauką iki lapkričio 27 d. Todėl techniškai senatas ir atstovų butas, susirinkę lapkritį, testų senąją sesiją. Bet kada prezidentas šaukia kongresą metų pabaigoje, tai sesija bus, tur būt, laikoma "nepaprasta".

Administracija dar iki šiol nieko nedarė, kad būtų sustabdytas gyvenimo brangėjimas. Prieš rinkimus ji, matyt, nenorėjo kelti kainų reguliavimo klausimo, kuris yra susijęs ir su algų stabilizacija, nelabai populiaria darbininkų unijoje. Bet po rinkimų politikieriai, gal būt, turės daugiau drąsos.

"Habeas Corpus"

Suareštuotus Chicagoje komunistus — Andrių, Resnikoffą ir Kellerį — jų advokatai nori išimti iš kalėjimo, panaudodami "habeas corpus" procedūrą. Lotyniškai žodžiai "habeas corpus" reiškia pristatyk kūną (asmenį).

Šituo terminu pasakoma, kad teisėjas privalo įsakyti tiems, kurie žmogų suareštavo, atvesti jį į teismą ir pasakyti, kuo įsai yra kaltinamas: jeigu pagrįsto kaltini-

APŽVALGA

CHURCHILL BUVO SUTIKES PARDUOTI

Savo atsiminimuose apie Antrąjį Pasaulio Karą buv. Britanijos premjeras Winston Churchill prisipažįsta buvęs sutikęs patenkinti Sovietų valdžios reikalavimą pripažinti Pabaltijo aneksiją, bet Washingtonas jį nuo to sulaukė. W. Churchill rašo:

"Mr. Eden lankėsi Maskvoje 1941 m. gruodžio mėn., įsai susidūrė su specifiniu Rusijos valdžios reikalavimu pripažinti Sovietų sienas vakaruose tokias, kokios jos buvo tuo laiku. Rusams ypač rūpėjo, kad bendruose bet kurios sąjungos sutarties rėmuose būtų įsakmiai užtikrintas pripažinimas jų Pabaltijo Valstybių okupacijos ir naujosios sienos su Suomija. Mr. Eden atsisakė duoti bet kokią sutikimą šitame dalyke, pabrėždamas tarp kito mūsų pradžią Jungtinių Valstybių valdžiai nedaryti jokių slapstų susitarimų dėl teritorinių pakeitimų tebeinant karui.

"Būdamas Washingtone, ant rytojaus po Amerikos įstojimo į karą, kai Mr. Eden pranešė apie Sovietų valdžios norą prisijungti Pabaltijo Valstybes, aš reagavau nepalankiai, kaip rodo jau atspausdintos telegramos. Bet dabar, trims mėnesiams praėjus, įvykių spaudžiamas, aš nemanau, kad ši moralinė pozicija begalės būti išlaikyta fiziškai. Mirtinoje kovoje nereikia imti ant savęs didesnę našą, negu gali pakelti tie, kurie kovoja už didį reikalą. Mano nuomonės apie Pabaltijo Valstybes buvo, ir tebėra, nepakeistos, bet aš jaučiau, kad aš nebegalėsiu jų toliau laikyti tuo metu.

"Tačiau (JAV) Prezidentas ir Valstybės Departamentas laikėsi savo nusistatymo ir, kaip matysite, mes pagaliau pasiekėme geresnį išsprendimą." (Žiūr. "N. Y. Times", 1950 m. spalio 21 d., "The Second World War" by Winston Churchill.)

Geresnis išsprendimas, kurį surado britai, buvo tas, kad iš sutarties su Sovietais buvo išbraukti punktai, liečią Rusijos sienas.

Sutartis be teritorinių provizijų

Churchillo atsiminimuose, toliau, skaitome:

"Gegužės 23 d. (1942 m.) Mr. Eden, vietoje teritorinio susitarimo, pasiūlė bendrą ir viešą Sąjungos Sutartį, iš-

leidžiant visus sienų paminėjimus. Tą vakarą pas rusus pasireiškė ženkli, kad jie nusileis. Į juos padarė įspūdį Britanijos ir Amerikos pažiūrų solidarumas, prieš kurį jie buvo pastatyti. Sekantį rytą Molotovas prašė Stalino sutikimo derėtis Edeno užbrėžtu pagrindu. Iš Maskvos buvo pasiūlyta menkesnių pakeitimų, daugiausia pabrėžiant ilgalaikį sumanytos sąjungos sutarties pobūdį. Sutartis be teritorinių provizijų buvo pasirašyta gegužės 26 d. Tai buvo man didelis palengvėjimas ir daug geresnis išsprendimas, negu aš drįsau tikėtis. Edenas pasirodė esąs labai apsikrūstęs, pataikydamas tinkamu momentu duoti savo naujus pasiūlymus."

Pasirodo, kad ne taip jau sunku buvo apginti "moralinę poziciją", kaip įsivaizdavo Churchillas.

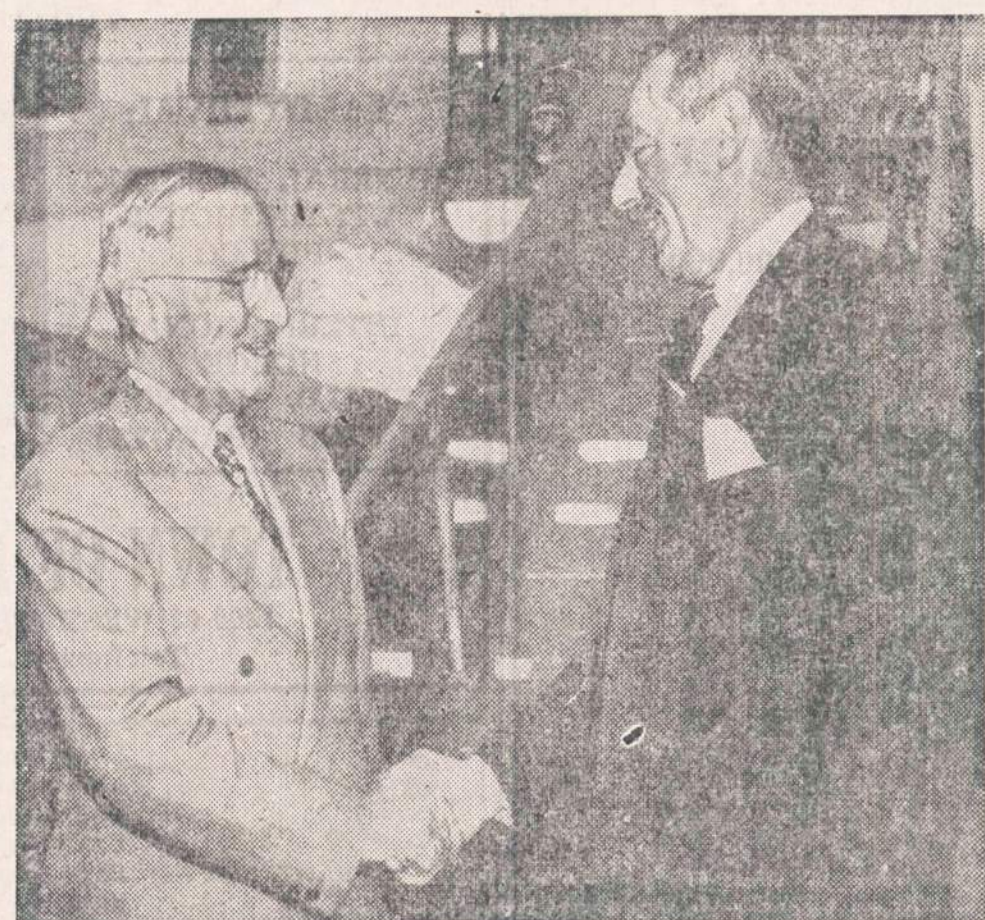
Jisai tiesiog buvo linkęs šunvuodegauti Rusijos diktatoriui, nes jam tikrumoje niekas pasaulyje nerūpėjo, kaip tik apginti savo imperiją. Kadangi bolševikai, prieš jų pačių norą, atsidūrė Britanijos pusėje, tai įsai buvo pasiruošę atiduoti jiems visa, ko tik jie geidė (išimant, žinoma, britų žemes ir strategines pozicijas).

Senas Britanijos imperialistas vežė į Teheraną aukso karą dovanų "Stalinui Didžiajam" ir begėdiškai liaupsino jį, kaip "mylimą rusų tautos vadą", — tuo tarpu kai Rusijos žmonės išskęstomis rankomis pasitikdavo įsiveržusius į SSSR žemę vokiečius, tikėdamiesi su jų pagalba nusikratyti savo kruvinojo despoto jungo!

Churchillas, paskui, atidavė Maskvos agentui Tito ištikimai Britanijos sąjungininką, Jugoslavijos generolą Dražą Mihailovičą. Įsai užkorė Lenkijai Maskvos agentų valdžią su Bierutu priekyje ir atėmė pripažinimą tai lenkų vyriausybei, su kuriai anglai buvo pasirašę karo sutartį.

Karas, kaip vienoje savo kalboje Churchillas pareiškė, darėsi "vis mažiau ideologinis". Churchillas būtų sutikęs "išlicitavoti" drauge su Stalinu visas silpnesnes tautas. Būtų pardavę Rusijos imperialistams ir Lietuvai, Latvijai ir Estijai, jeigu tam nebūtų priešinęs vėlonis prezidentas Rooseveltas.

Bet šiandien Churchillas dedasi dideliu kovotoju už "demokratiją ir pasaulio laisvę."

Prezidentas Trumanas (kairėje) atsisveikina su valstybės sekretorium Dean Achesonu prieš išvykimą kažkur į Pacifiką, kur jis pasimatys su generolu MacArthuru.

mo jam nėra, kad įsai būtų paleistas, o jeigu kaltinimas paremtas įstatymu, kad jam būtų paskirta kaucija.

Šioje komunistų byloje tačiau Teisingumo departamentas teigia, kad "habeas corpus" procedūra nėra taikytina, nes naujasis Vidaus Saugumo Aktas įgalioja valdžią laikyti komunistus kalėjime besąlygiai. Teismas to klausimo dar neišsprendė.

Šiomis dienomis kanadiečių dalinys išvyko į Korėją, kad galėtų kovoti prieš komunistus. Kanadiečiams teks eiti okupacines pareigas.

VACLOVAS BIRŽISKA

DAR APIE PROVOKATORIUS

(Tęsinys)

Buvusiose Kauno ir ypač Vilniaus gubernijose daugiausia provokatorių buvo žydų tarpe. Jų vienas, kurio pavardės dokumentiniai nepavyko atskleisti, dirbo žydų Bundo Centro Komite, gaudamas iš Vilniaus ochranos aukščiausią Lietuvos provokatorių mokėklą atlyginimą, būtent 75 rublius į mėnesį. Bet lietuvių provokatorių tikra to žodžio prasme (taigi neskaitant daugybės pripuolamų skundikų) buvo palyginti labai nedaug. Vienu seniausiuoju, veikusių dar pačioje XX amžiaus pradžioje, buvo K. Petrusevičius, tams pats, kuris 1907—1908 m. Kauno gubernijos valdybos lėšomis buvo išleidęs Kaune devynis numerius "divasavainio politiskai-tautiskai-krikščioniškai-demokratiško" laikraščio "Teisybės", kuri kartu dėjos ir marijavitų organu. Šis Petrusevičius XX a. pradžioje už pinigų informuodavo Vilniaus žandarmeriją apie lietuvių sąjūdį, bet pats neturėdamas jokių ryšių su lietuviškais veikėjais ir nesiorituodamas pačiame tame sąjūdyje, pripasakodavo žandarmerijai įvairių niškių. Pvz. jis buvo juos iš "tikrųjų šaltinių" painformavęs, kad Lietuvos Socialdemokratų partijos Centro Komitetą sudaro Dr. Domaševičius, Dr. Antanas Vileišis ir kunigas Juozas Ambrazievičius (Ambraziejus). Ir šios trys baisių "revoliucionierių" pavardės, kurių tikrai vieno Domaševičiaus rolė buvo tikrai įspėta, keletą metų figuruodavo spausdintuose metiniuose žandarų pranešimuose vidaus reikalų ministeriui apie politinę jų prižiūrimų gubernijų būitį. O patys "kaltininkai" — Dr. Vileišis ir kun. Ambraziejus — ir nesapnavo, kokiais revoliucionieriais juos per kurį laiką skelbė Vilniaus ochrana. Tačiau ilgainiui ir ji pati susigriebė ir juodu iš tų sąrašų išbraukė, gavusi tikslesnių informacijų iš kitų šaltinių.

Daugumas tų skundikų ar provokatorių, veikusių Kauno ir Vilniaus gubernijose, vis dėlto negalėjo prieiti prie plačių slapstų mūsų politinių organizacijų ir jų informacijos mis dažnai žandarmerija negalėjo pasinaudoti. Daugumą žinių vis dėlto jai duodavo atsitiktinai skundikai, kuriais tarp kitų buvo visi rusai pašto valdininkai, popai ir žymiai dalis rusų pradžios mokyklų mokytojų. Bet paskutiniųjų tarpe buvo ir tokių, kuriais pati žandarmerija nusiskysdavo, iš jų jokių žinių negaudama. Bet lietuvių tarpe buvo ir tokių, kurie bendrai nieko ne-

žinodami, vedžiojo žandarus už nosies, kad tik iš jų gauti pinigų. Vienas tokių buvo Lubickis. Už chuliganizmą pašalintas iš šiaulių gimnazijos, jis pateko į Kauno bene komercijos mokyklą, ir čia parsisamdė žandarų agentu, bet pats neką nežinodamas, jiems visokių niekų pripasakodavo. Vėliau jis buvo išsikėlęs į Petrapilį ir ten, matyti, jau sąžiningiau jiems tarnavo. Nepriklausomybės laikais jis tarnavo Kaune intendantu, o po to Viktoro Pravdino slaptyvardžiu rašinėjo teatrinės kritikas Kaune žydų rusų kalba leidžiamuose laikraščiuose. Kada aš kažkokiam leidinyje buvau paminėjęs jį kaip vieną Lietuvos caristinių provokatorių, jis buvo besiruošęs mane šaukti teisman už apšmeižimą. Tačiau sužinojęs, kad aš turiu jo kai kurių pranešimų nuorašus, nutarė pats nuo teismo atsisakyti.

Bet apie 1907—1908 m. lietuviškame horizonte pasirodė vienas naujas provokatorius, jau visai gerai orientuotas. Jokių susirašinėjimo, kuriame būtų jo pavardė užšifruota, ilgai nepavykdavo surasti, nes, kaip jau sakiau, pats archyvas buvo gerokai apnaikintas. Vienok autentiškų jo pranešimų, pasirašytų slaptyvardžiu "Inteligento" ar iš jo pasakojimų pačių žandarų surašytų ir jo slaptyvardžiu pažymėtų, suradau nemaža. Čia krito į akis tai, kad šį kartą turima reikalo su žmogumi labai gerai orientuotu tame, kas daroma lietuvių, ypač sliptose organizacijose. Jis pateikdavo plačias informacijas išėjusios 1907—1908 m. legalinės socialdemokratų "Žarijos" redakcijos, paskiau ypač daug iš šiaulių ir iš kitur. Teko įvairiai spėlioti, bet neturint dokumentinių įrodymų, savaime aišku, negalėjau tų spėliojimų skelbti. Greta to "Inteligento" gan tikslias informacijas iš Vilniaus darbininkų veiklos teikdavo ir "Inteligentka", taigi moteris. Kaip vėliau, jau nepriklausomybės laikais paaiškėjo, tai buvusi, jau seniai berods mirusi N-tė. Gan komišką išgyvenimą turėjo dėl jos mano brolis Mykolas. Jis, baigęs universitetą ir apsigyvenęs Vilniuje, kad ir neturėjo jokio palinkimo prie advokatūros, bet pradžioje, kol negavo kito darbo, mėgino kurį laiką verstis ir advokatura kaip prisiekusio advokato padėjėjas. Vieną kartą jis buvo paskirtas ginti Vilniaus teismo rūmuose teisiamą tą pačią N-skaitę. Tai buvo berods jo pirmas ir bene vienintelis debiutas kaip advokato. Jo didžiausiam nusistebėjimui, nors kaltinimas buvo gan rimtas, teis-

mas, kuris paprastai buvo gan griežtas visose politinėse bylose, čia palankiausiai pažiūrėjo į jo visus ginamuosius argumentus ir reikalavimus, ir kaltinamajai paskyrė labai švelnią bausmę. Ir tik daug vėliau jis sužinojo tikrą to teismo švelnumo priežastį, — ji buvo Vilniaus ochranos agentė ir teismas apie tai žinojo ir teisė ją tik dėl akių, kad jos nesukompromituotų kitų politinių kalinių akys.

Tiktai Lietuvon sugrįžęs, sužinojau tikrai, kas buvo tas "Inteligento". Mat, Kauno žandarmerija, skubotai iš Kauno bėgdama, kada Kauno tvirtovė jau buvo imama vokiečių, nebesuspėjo viso savo archyvo išvežti ir sunaikinti ir jo dalį buvo užkasusi bene Kauno gubernatoriaus rūmų (vėlesnioje prezidentūroje) ar gretimos gimnazijos (vėliau Steigamojo Seimo rūmuose) kieme. Ši archyvo dalis atsitiktinai buvo atkasta ir bene 1919 ar 1920 m. pateko į A. Janulaičio rankas. Kai ką iš to archyvo duomenų jis tuojau buvo paskelbęs, rodos, Kauno "Lietuvoje". Ir ten viename dokumentu rado, kad slaptyvardžiu "Inteligento" vadinamas provokatorius, tai Alfonsas Mickevičius. Vėliau šis dokumentas buvo atiduotas Universiteto bibliotekai. Ten buvo pateiktas sąrašas vienos eslesdiečių organizacijos narių (kiek dabar prisimenu—šiaulių). Jų tarpe buvo įrašytas ir Alfonsas Mickevičius, o prie jo pavardės tą sąrašą sudariusio žandarų rotmistro ranka čia pat pažymėta — "sekretnųjį sutrudnik —Inteligent". Sekretnųjį sutrudnik tai specialinis žandarų terminas (bolševikinės čekos sutrumpintas savo agentams pavadinti į sekso) tiems jų agentams vadinti, kurie patys dalyvavo įvairiose revoliucinėse organizacijose ir patys tuo pačiu laiku už pinigų informavo žandarmeriją apie tų organizacijų veikimą.

Paaiškėjus, kad Alfonsas Mickevičius buvo profesionalus provokatorius, Janulaičiui pavyko išaiškinti ir jo rolę vokiečių okupacijos metu. Pasirodė, kaip tatai mums dabar išaiškino ir J. Vilkaitis, kad vokiečių okupaciniais organams pavadinti, jis ne tik sekė lietuvių veikėjus, bet kitose vietose steigėsi išprovokuoti įvairius išsišokimus prieš vokiečius, kad galėtų duoti jiems progos pavartoti prieš lietuvių inteligentus įvairias represijas. Paaiškėjo, jog kaip tik A. Janulaitis, Jonas Vileišis ir kiti ir buvo išvežti į Čekos koncentracijos stovyklą dėl panašių Alfonso Mickevičiaus provokacijų.

Vėliau, daugiausia užsiėmęs lietuvių bibliografija ir knygų istorija, išaiškinau, kad šis provokatorius jau nuo 1906 m. A. Svitinio ir kai kuriais kitais slaptyvardžiais bendradarbiavo "Lietuvos Ūkininke", 1908 m. "Žarijoje", 1912 m. Piliečio slaptyvardžiu "Rygos Naujienose" ir kitur, bet vis tikrąją pavarde, to paties Alfonsas Mickevičiaus korespondencijų. Bet jos jau niekuo nesisiskyrė nuo panašių kitų korespondentų pranešimų, tiek tikrai, kad iš jų aiškėjo, jog tuo metu jis jau buvo sūspėjęs įsigyti kažkokį centrą be ne. Ukmergės apskrityje, ar kur tai Lietuvos šiaurėje.

(Glas.)

TREMTINIŲ NAMŲ PARENGIMAS

Ivyksta 1950 metais spalio-October mėnesio 29-tą dieną -- Tremtinių Namų didžiojoje salėje, 2244 West 23rd Place, Chicago, Illinois

Programoje: Operos solistė ANTANINA DAMBRAUSKAITĖ, muzikas prof. VLADAS JAKUBENAS ir dramos aktoriai: GASPARAS VELICKA, PETRAS MACYS ir EDVARDAS RADVILA suvaidins 1 veiksmo aktualę komediją "CHICAGOS BURTININKĖ NEMELUOJA"

Pradžią 5-tą valandą vakare punktualiai Šokiams groja puikus B. Pakšto orkestras Bilietai gaunami prie įėjimo.

Visi Chicagos lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti. RENGEJAI.

PASTABA: Šeštadieniniai šokiai prasideda 7 valandą vakare.

NAUJIENŲ VAKARAS

1950 m. Lapkričio-Nov. 12 d., Sekmadienį

SOKOLŲ SVETAINĖJE, 2337 So. Kedzie Avenue

PUIKI PROGRAMA: 2 VEIKSMŲ KMEDIJA "VISA VALDŽIA MOTERIMS" IR MUZIKOS MENO DALIS • DALYVAUJA GERI ARTISTAI

Kritika ir Polemika

Vyručiai, nėra jau taip blogi tie "seniai"

Jau kuris laikas tenka skaičiuoti "Naujienuose" vadinamųjų naujųjų lietuvių (tremtinių) vieną kitą rašinį, kuriuose metami įvairūs kaltinimai seniesiems Amerikos lietuviams. Tur būt, dar nesat pamiršę, kaip vienas iš tų vadinamųjų naujųjų lietuvių (tai buvo senas lietuvis amerikietis. Red.) kaltino senuosius Amerikos lietuvius, kad šie, atvykę į šią šalį ir neradę tos "žadėtos laimės", papuolė į vargą, bet, rašydami saviesiems laiškus į Lietuvą, gyvėsi savuoju laimingu gyvenimu ir suviliojo kitus savo tautiečius.

Kitas gana skaudus kaltinimas tiems "seniams" amerikiečiams, tai p. Pakruojiečio nusiskundimas, kad tie "seniai" labai nekenčią Lietuvos gyrimo. Išrodyti, kad tie "seniai" tai tikri Lietuvos "išgamos", prilygsta Stalino bernams. Jei taip iš tikrųjų būtų, tai būtų baisus tų "senių" nusikaltimas prieš savo gimtąjį kraštą.

Tai dar neviskas. Štai visai neseniai p. Kelmūtis surado ir dar vieną blogybę tuose "senuose amerikionuose" — kad

šie sarmatijas viešose vietose tarp savęs lietuviškai kalbėtis. Pagal p. Kelmūtį, tie "seniai" jau tokie buvo ir Lietuvoje, nes, Lietuvoje būdami, sarmatijamiesi lietuviškai kalbėti, šnekėdavo lenkiškai, norėdami "mandresniais" pasirodyti.

Prieš pradėjus rašyti šį rašinį, teko vėl skaityti "Naujienuose" dar vieną kaltinimą seniams. Būtent, A. R., rašydamas "Iš Lietuvių gyvenimo", atranda, kad tie "seniai amerikionai" yra baisiai pavydūs naujesiems lietuviams.

Jei iš tikrųjų taip būtų, kaip mūsų broliai tie naujieji lietuviai rašo, tai iš tikrųjų, brolyčiai, labai bloga "roda" su mūsų tais "seniais" amerikionais. (Tikslumo dėliai ir čia primintina, jog A. R. nėra naujasis lietuvis ateivis. Red.) Išrodyti, kad senieji Amerikos lietuviai yra nuliptyti iš visai skirtingo "molio" negu mūsų tremtiniai.

Tur būt, tie mūsų tremtiniai, kurie atranda tas visas blogybes pas senuosius Amerikos lietuvius, kada jie rašo laiškus saviškiams, likusiems Vokietijoje, jie jų neapgaudinėja — nesigiria savo geru gyvenimu ir parašo tikrą teisybę, kad čionai Amerikoje labai negerai, reikia sunkiai dirbti ir vargingai gyventi. Tik reikia abejoti, ar Vokietijoje likę

tremtiniai tiki ar ne tokiais laiškais.

O kai dėl Lietuvos meilės, tai iš tikrųjų tie "seniai" negali lenktyniuoti gyrimo Lietuvoje su tremtiniais, kurių dalis gal turėjo šiltas vietas valdžioje. Tik visa bėda, kad tėvynės meilės vykdyme tuščių žodžių neužtenka, reikia ir su darbais pasirodyti. Dažnai pasitaiko, kad tuštesnė bačka garsiau skamba. Ir tie didieji Lietuvos gyrejai jei tik randa kur kitur pakankamai šiltą vietelę, kartais labai greitai pamiršta tėvynės meilę... Tokių "užuomarsių" yra buvę senųjų Amerikos lietuvių tarpe, bet jų yra ir naujųjų lietuvių tarpe.

Tiesioginis ar netiesioginis prikaišiojimas tiems "seniams" tėvynės meilės ir prisirišimo prie savo gimtojo krašto stokos neturi jokio pagrindo. Tik, gerbiamieji, pažvelkit į tas visas organizacijas, kurios yra sukurtos tų "senių"; į laikraščius, kurie yra palaikomi "senių" be jokių valdinių subsidijų; į tas aukas, kurias sudeša seniai Lietuvos gelbėjimo reikalams, — tai įsitikinsit, kad su tais "seniais" nėra taip jau bloga, kaip kam atrodo.

O kai dėl to nelabojų tų "senių" "pavydo", kurį randa p. A. R., tai, žinoma, negalima ginčyti, kad jo nėra. Yra, kur gi nebus. Tik Dievulis žino, ar pačiuose tremtiniuose nėra jokio pavydo. Gal ir nėra, nežinau. O jei juose tokių dalykų nėra, tai jie turėtų būti iš dangaus nukritę į šį nuodėmingąjį pasaulį.

"Blusinėjimasis"

Galima pajuokauti, galima ir rimtai pakalbėti. Rimtai kalbant, taip bent man išrodo, kad tie minėtieji "seniams" priekaištai dėl įvairių trūkumų arba neįgijamųjų yra savos rūšies "blusinėjimas", ir jei vienur kitur randama kokio "bluselė", tai jau nešama ir parodoma viešai ir jau skelbiama, kad "seniai blusų apnikti".

Žinoma, negalima ginčyti, kad žmonėms svetimoje šalyje senstant, tenka ir su "blusomis" šiek tiek susidurti. O "blusų" ieškojimas tai nėra toks jau sunkus darbas ir nesunku jų rasti, jei tik ieškoma.

Dėl "sarmatos" lietuviškai kalbėti šiuo atsitikimu nenoriu lik-

ti skalnas ir p. Kelmūtį, nes jis atranda, kad tie "seniai" ne tik šioje šalyje sarmatijas svetimųjų tarpe kalbėtis lietuviškai, bet jie tokiais būvę ir Lietuvoje dar caro laikais. Išrodyti gana rimtas kaltinimas "seniams".

Bet man atrodo, kad p. Kelmūtio iliustracija ir palyginimas caro laikų Lietuvos tų lietuvių, kurie kalbėdavo lenkiškai, norėdami "mandresniais" pasirodyti, su Amerikos "seniais" nevykęs. Mat, caro laikų Lietuvos tie lietuviai, kurie kalbėdavosi savo tarpe lenkiškai, kad mandresniais pasirodyti, buvo, kiek man yra žinoma, caro laikų Lietuva, vadinamieji "šunbajoriai" ir sulenkėję miesčionys. Bet didžioji masė lietuvių kaimiečių ne tik kad nelaide sau jokia garbe kalbėti ar mokėti lenkiškai, bet dažnai tik juokus krėsda, kai, kad mandresniais pasirodyti, buvo, kiek man yra žinoma, visai kitoks reikalas, nes caras valdė Lietuvą ir rusų kalba buvo valdžios ir mokyklų kalba; be to, buvo ir pavojinga juokus krėsti iš rusų kalbos, nes galima buvo patekti į "raudonsūlių" rankas ir atsidurti ten, kur "pipirai auga".

Su seniais Amerikos lietuvišiais, kurie ieško "mandrybių" anglų kalboje, yra visai kitaip, nes mes čia esame toje didžiojoje jūroje angliškai kalbančių ir pats gyvenimas verčia mokytis anglų kalbos. O jei nori mokėti angliškai kalbėti, tai turi ir tą kalbą gana dažnai vartoti.

Žinoma, yra gerai ir garbė mokėti ne tik angliškai, bet ir kitas kalbas. Žinoma, yra tokių "šiaudinių" lietuvių "senių" tarpe, kurie sarmatijasi lietuvių kalbos, arba net ir tokių, kurie bijo prisipažinti, kad jie lietuviai. Bet jei, gerbiamieji, pasidairysit kiek plačiau, tai jūs pamatysit, kad ir kitose tautose to šiaudinio elemento yra gal ne mažiau negu pas mus. Todėl nėra rimto pagrindo kaltinti tik "senius" šiaudiniais lietuvišiais esant.

Kiek tenka girdėti, ir tremtinių tarpe jau pradeda atsirasti šiaudinio elemento, o laikui bėgant atsirastų daugiau. —Pittsburgho Senis

—Iš CIO išmestos komunistinės unijos nori sudaryti atskirą sąjungą.

Kražių skerdynių atgarsiai

Rusų caro laikais, 1893 m., įvykdytos Kražių skerdynės anuomet sukrėtė ne vien tik Lietuvos žmones, bet jos nuskrabėjo ir mūsų išeivijos tarpe. Štai 1894 m. sausio 30 d. ką rašė apie tas skerdynes lietuvių laikraštis "Naujoji Gdynė" Nr. 2.

"Šemandoryje susirinko lietuviai protestuoti ne vien tik prieš rusų caro vyriausybę, kurioje įsakymu buvo žudomi lietuviai, kurie gynė savo tikybą, bet susirinkę lietuviai pakėlė balsą ir prieš popiežių Leoną XIII, kuris dėl buvusių Kražių skerdynių viešai tuomet nepasakė."

Tas laikraštis rašo, kad tame susirinkime dalyvavo kun. Demskis, kuris paragino lietuvius protestuoti tiek prieš maskolių caro valdžią, tiek prieš popiežių Leoną XIII, kam jis tą atsitikimą nutylėjęs. Girdi, visa Lietuvos žemaitija sukrūvinta širdimi meldėsi už žuvusius laukdami švento tėvo užtarimo. Toliau, anot tos žinutės, susirinkusieji lietuviai pasisakė tame proteste, kad maskolių vyriausybė ne vien tik Vilniaus universitetą uždariusi, bet Lietuvą apvogusi išsiveždama Lietuvos metriką. Ir Europos politikai tylėjęs neprotestavę. O toli mesniais savo žygiais maskolių valdžia Lietuvoje pradėjo naikinti religiją ir štai Kražiuose lietuviai, gyne savo bažnyčią, buvo skerdžiami, mušami, niekinami.

Girdi, pasaulio politikai tuomet lietuvių kančių negirdėję, tylėjęs ir šventas tėvas.

Po tuo protestu pasirašę visi lietuviai tame susirinkime dalyvavę.

Ir dabar Lietuvą apniko Stalino vedami dar žiauresni aziatų ir vėl Lietuvos žmonės turi kentėti, kraują lieti. Dar skaudiau, kad anais laikais tarp

lietuvių būta didesnio vieningumo, nes prieš Kražių skerdynes visi lietuviai protestavę, o dabar mes turime savo tarpe pasidavėlių, išdavikų visokių bimbinkų pavidale, kurie ne vien tik nutyli apie dabar Lietuvoje maskolių vykdomus žiaurumus, bet tiems maskolių ir jų bernų darbam net pritaria.

Frank Lavinskas.

—Iš Gordon Dean pareikšimų galima susidaryti įspūdį, kad JAV vyriausybė turi atomo bombų atsargą kai kuriose užsienio vietose.

—Hugh Gaitskell prisaikdintas britų kanclerio pareigoms.

Koks turi būti mokytojas

Didžiosios Britanijos švietimo ministeris George Tomlinson mokytojų konferencijai pareiškė, kad mokytojas turi turėti Saliamono išmintį, Jobo kantrybę, šventojo būdą, gydytojo žinias, akušerės ir advokato patyrimą bei pasiryžimą ir storą laikraštinių "skūrą".

—Vakarų Vokietijos vyriausybė pradėjo organizuoti 30,000 policininkų. Pirmieji daliniai jau pradėjo pratimus.

Metinį Balių su Perstatymu ir Šokiais

— rengia: —
SIMANO DAUKANTO DRAUGYSTĖ

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 SO. HALSTED STREET

Sekmadienį, Spalio - October 29, 1950 m.

Pradžią 5 valandą vakare. Įžanga \$1.00 su takais.

Bus suvaidinta 2-jų veiksmų juokinga komedija "AŠ NUMIRIAU".

Po perstatymo bus dainų ir šokių. Šokiams gros Pavio orkestras.

Kviečiame visus atsilankyti. —VALDYBA.

Pardavėm modernišką T ir T taverną

2908 W. 63rd Street

Maloniai kviečiame visus į

šaujų atsisveikinimo baliuką

Šauni muzika ir skanūs užkandžiai.

ANTANAS ir ANTANINA DAUNIAI

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, pudinga materija lieka kune ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumų nusišlapinti, jei naktį dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinė, vartokite

20 LI. ARBATA SANTAS NO. 101

Kaina \$1.10 su prisutimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu.

Užsakymus su pinigais adresuokite taip:

SANTAS HERBS, DEPT. N

1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

TAUPYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$10,000 by an agency of the U. S. Government

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRS 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE.

JOHN PAKEL, President

Telefonas: GRovehill 6-7575

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net ir kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį ir rankas paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, idomių pavyksų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams

Adresas toks:

"KELEIVIS"

636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS
LIETUVIŲ
BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja
Galima išsirašyti per "Naujienuose" arba tiesioginiai, adresuojant:

Du doleriai

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Raud. Kryžiaus dešimtmečiui artėjant

Seniai buvau atlankiusi Sophie Barcus vedamą Lietuvių šeiminkinių Raudonojo Kryžiaus vienetą, tai nutariau, kad būtų laikas padaryti vizitą, atnaujinti pažintis.

Antradienį, nuvykusi į vieneto darbovietę Chicago Lietuvių Auditorijoje, radau baltomis uniformomis raudonais kryželiais paženklinatą moterų grupelę, aplink ilgą stalą susėdusią, belankstant tuos keturkampius colinius raiščius. Buvo pažįstamas paveikslas, su tais pačiais pažįstamais veidais, kuriuos galėjai matyti kiekvieną antradienį tenai bedirbant beveik ištisus dešimt metų. Žmogus nebe-galėjai išsilaikyti neišreikšęs pagarbos šioms motinėms ir senelėms už jų ilgų metų pasiaukojimą kas savaitę skirti bent kelias valandas R. K. darbui. Daug pagarbos priklauso ir vieneto vedėjai, mūsų nepažinčiai gerų darbų rėmėjai Sophie Barcus, kuri aukoja tiek brangaus laiko šio vieneto palaikymui.

Pasikalbėjus, išgėrusi Anna Gaushas paripintos žemuogių lapelių arbatėlės su skanių pyragų ir marmeladų, kuriuos Anna Milashus pagamino ir atnešė narių užkandžiai, ir palinkėjus narei Paulinai Rainienei, kuriai bus padaryta operacija, greitai pasveikti ir grįžti dar-

ban, išsiskirstė kiekviena prie savųjų darbų. Nora G.

Susirinkęs Dr. Šliupo komitetas

Penktadienį, spalio 27 dieną, 7:30 valandą vakaro, Lietuvių Auditorijoje susirinkęs Komitetas Dr. Jono Šliupo Paminklui Statyti.

Visi komiteto nariai ir organizacijų atstovai kviečiami atvykti į susirinkimą, nes teks baigti darbas ir visa atskaitomybė. Vadovybė nesuinteresuota laisvų, kviečiančių į susirinkimą. Šis pranešimas yra kvietimas.

Komiteto Valdyba

Abu Baltai ligoninėje

Englewoodas. — Leona Baltienė, savo laiku veikli pasiūlymų Jono Šliupo Lab. ir Kultūros Klubui narė, serga Englewoodo ligoninėje. Po kelių dienų jos vyras Kazys staiga apsirgo, irgi buvo pūvėžtas į tą ligoninę, kur bus padaryta jam rimta operacija.

Nors Mrs. Baltienė ligos perbėgė, vienok ji mėgsta pajaukauti. Sako, girdi, ji būtinai turinti pasveikti ligi lapkr. 25 d., nes tą dieną būsiąs joniškienė jubiliejinis (25 m.) balius ir ji norinti dalyvauti, nes norinti pasisekti.

Vaikučiai, Charles ir Beverly, taip pat jų mylima senelė M. Slavinskienė ir dėdė Lory nekantriai laukia savo tėvelių grįžtant sveikų į namus.

Mary

Ieškojimas

Petras Urbonas, 508 W. 81st Pl., Chicago, Ill., tel. VI 6-2518, prašo atsilipti ar žinančius pranešti apie jo dėdę (motinos brolių) Juozą Raubinskį, kilusį iš Putlikų kaimo, Raguvos valsčiaus ir prieš II pasaulinį karą gyvenusį Chicagoje.

Kupiškėnai dirba

Spalio 21 d. K. Matekonies pastogėje, 329 S. Central Park Ave., Chicago, kupiškėnai buvo susirinkę aptarti savo draugijos einamųjų reikalų, kurių jau buvo susidarydę daugybė. Mat Kupiškėnų Kultūros Dr. ja per prabėgusius kelis karštus vasaros mėnesius susirinkimo neturėjo, nes nariai turėjo atostogas, kurias praleido už Chicago ribų, po visą Ameriką. Šiame susirinkime kiekvienas atostogose įgytais išpuoliais pasidalino su nariais.

Kupiškėnų Kultūros Draugija grįždama į pastogę, nutarė patvirtinti ir pakeisti kai kuriuos nutarimus. Mat, narių tarpe pasireiškė nepasitenkinimas, kad susirinkimai esti šaukiami narių pastogėse: ne vien dėl to, kad esti per ankšta, bet dėl to, kad šeiminkinei tenka susirinkusius vaistinti, ir jai susidaro nemaža išlaidų. Nariai viengaliai ir šeimas turį su kambiais nesilanko į susirinkimus, nes jie pasave negali susirinkusiųjų sutalpinti, jaučiasi negalįiems atsilyginti. Dėl to ir liko išrinkta komisija surasti tinkamą svetainę. Gal kitą susirinkimą jau turėsime svetainėje, ir patirsime, ar daugiau narių lankys susirinkimą.

Iš komisijų raportų pasirodė, kad kupiškėnai dirba. Pikniko rengimo komisija įteikė išdui gana gausią sumą likusio pelno. Chicago Lietuvių Tarybos konferencijoj dalyvavusi komisija pranešė apie konferenciją ir jos nutarimus.

Skaityti du laišukai. American Lithuanian Citizens Club kviečia į savo parengimą lapkričio 26 d. (su nemokamais 5 biletais). Lithuanian Committee for John Brenza Candidate for County Treasurer laiškas vienišiai priimtas. Kupiškėnai pradžioje paremti abi organizacijos.

Reikia pažymėti, kad Kupiškėnų Kult. Dr. ja gerai gyvuoja. Susilaukėm ir naujai atvykusių iš tremties narių, kurie padidina mūsų būrį ir pagelbės mūsų kultūriniam darbe.

Buvo atsistojimu pagerbtas miręs draugijos narys K. Stuparas.

Po susirinkimo K. Matekonienė kupiškėnus pavaišino įvairiais jos gamintais skanėsis, už ką mes buvom jai širdingai dėkingi.

P. B.

Argi jau šitaip, joniškėčiai?

Stalinų "Vilnis" Nr. 252 rašo, kad Joniškėčių Klubo nariai spalio 8 d. savo susirinkime nutarė visi dalyvauti "Vilnis" koncerte Sokolų salėje spalio 29 dieną. Tokią žinią perskaitęs, nenorėjau tikėti, kad šis klubas, ypač dabar, remtų Lietuvos duobkasių ir smaigius. Neatrodė, kad ir ši organizacija turėtų tokių tikslų. Žinoma, parasytas "Vilnyje" toli gražu ne-reiškia teisybės. Vis dėlto labai įdomu žinoti, kuris čia galas darosi.

Nevilna

Krakiškių Klubas po atostogų

Krakiškių Draugiškas Klubas po ilgų atostogų vėl pradėjo darbą. Spalio 22 d. buvo mėnėsio susirinkimas Knotty Inn svetainėje. Nors buvo prisirinkę labai daug įvairių klausimų, bet, pirmininkaujant I. Platkauskui, susirinkimas buvo baigtas per 2 valandas. Svarbiausias nutarimas — surengti linksmą balių lapkričio 18 d. toj pačioj svetainėje. Į rengimo komisiją išrinktos vienos moterys, labai darbščios, kurios pasižadėjo prigamtinti gardžių valgių.

Šiame susirinkime galutinai buvo sutvarkytas ir pikniko dalykas. Pasirodė, kad Ryan Woods miške liepos 23 d. įvykio piknikas klubui davė gero pelno, iš kurio 10 dol. paaudota ir Chicago Lietuvių Tarybai.

Koresp. A. K.

Vienos dienos konvencija

Atsibus Nedėlioje, spalio 29 d. Pradžia 10 val. ryto ir tęsis iki 5 val. vakaro, svetainėje 5324 S. Halsted St., antros lubos. Bus kalbėtojų iš kitų miestų. Ypatin-gai svarbi paskaita bus kalbėta per S. Beneckį temoje: "Kristaus mokslas teikia išmintį", nuo 3 val. po pietų.

Maloniai yra kviečiami atsilankyti visi. Įžanga nemokama. Jokių kolektų nebus.

—Šv. Rašto Tyrinėtojai.

Pirmasis zarasiškių susirinkimas

Pirmasis poatostoginis Zarasiškių Klubo susirinkimas įvyko spalio 22 d. Hollywoodo svetainėje. Susirinkimą atidarė pirm. Tarulis.

Į klubą įstojo vienuolika naujų narių, daugumas atvykę iš tremties, tur būt, atsilpygindami už klubo jiems suteiktą paramą tremtyje.

Rašt. P. Grišienė perskaitė pereitojo susirinkimo nutarimus, o kiti valdybos nariai pasisakė pagal išgales dirbė klubo gerovei. Išvažiavimų komisijos vardu p. Jusas ir p. Alikonis pranešė, kad abu išvažiavimai davė 300 dol. pelno. Aplankyti sergantieji ir jiems įteikta dovanų. Mirusiesiems nupirkti gražūs gėlių vainikai; čia pat jie pagerbti atsistojimu.

Paskirta 10 dol. Chicago Lietuvių Tarybai. Tarulis pranešė, jog atstovų į Chicago Lietuvių Tarybos konferenciją negalima buvo pasiųsti, nes atostogų metu nebuvo galima sušaukti klubo susirinkimo. Nutarta taip pat 10 dol. paaudoti ir Community Fondui.

Į susirinkimą buvo atsilankę ir svečiai iš Bostono — neseniai iš tremties atvykęs Adolfas Jotka su žmona, kurį p. Tarulis pakvietė kaip papasakoti apie tremties gyvenimą. A. Jotka padėjo p. Taruliui už laisvę rašymą jam esant tremtyje ir Zarasiškių Klubui už maisto siuntinėlius. A. Jotka mano apsigyventi Chicagoje ir įsirašė į klubą.

Po susirinkimo turėjom vaišes.

O. Sudeikienė

Lenkija "od morza do morza"

Tokių antgalvių š. m. spalio 20 d. lenkų laikraštis "Nowy Swiat" įdėjo žemėlapi, kuriame pavaizduota 1490 m. Lenkija. Be to, prie žemėlapijo padėta pastaba, jog girdi "25 metų laikotarpį, nuo 1634 ligi 1660 m., viešpataujant karaliui Vladislavui IV Lenkija turėjo platų priėjimą prie Baltijos ir prie Juodųjų jūrų.

Įdomiausia, kad minėtam žemėlapy Vilnius priskirtas Lietuvai, nors lenkų vadai, su gen. Andersu, priešaky, šaukia, kad nuo Vilniaus ir Lvovo lenkų tauta niekuomet neatsisakysianti. Jų reikalavimai, aišku, neturi nei istorinio, nei teisinio pagrindo.

Reikia pažymėti, kad žemėlapy atvaizduota Lenkija anuomet maždaug 2 kart buvo mažesnė už Lietuvą ir ilgainiui sunykusią savo galybę ji įgyjo dėka stiprios Lietuvos Vytautui prie Žalgirio nugalėjus kryžiuočių ordina.

Senas Vilnietis.

—Graikai siūnčia Korėjon kalnų kovoms apmokytus kariū. Visi graikų kariai jau kovojo prieš komunistus.

—Prasidėjus karui, žymiai sumažėjo turizmas Kanadoje. Pirmą Kanadon važiuodavo daug JAV gyventojų.

—Maskvoje mirė gen. Gavril Zašichin, kuris karo metu vadovavo Leningrado apsaugoms.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

RAGANŲ NAKTIES VAKARAS American-Lithuanian Social Club rengia kostuminių Halloween Party su šokiais šį šeštadienį spalio 28 d. 8 val. vakare D. Sukio salėje, 118 Western Ave., Michigan City, Ind. Bus duodamas dovanų už gražiausius ir įvairiausius apdarus. Įėjimas veltui. Gera muzika griežiant galėsite smagiai laiką praleisti.

—M. Mikšienė, koresp.

RUDENS SEZONO ATIDARYMAS DELHI MIESTE

Pranešama Delhi ir visų kaimyninių vietovių lietuviams, kad š. m. lapkričio mėn. 4 d. šeštadienį, 7 val. vakaro (standartinio laiko) Kanados Lietuvių Bendruomenės Delhi apylinkė rudens sezono atidarymui rengia linksmus šokių Delhi miestely, Main St., lenkų salėje. Grieš puiki vietos lenkų kapela ir veiks alaus baras. Be to, bus kitokių pasivairinimų. Visi lietuviai, norintieji linksmai praleisti šeštadienio vakarą, maloniai kviečiami atsilankyti.

—Parengimų komisija.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalls

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dalkių visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvykime į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkt. ROY B. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue Portsmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIŪDESIO VALANDŲ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
PProspect 6-0099

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. Yards 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Lafayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone FULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4968

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

Metinės Mirties Sukaktuvės

KAZIMIERAS RUMBUS

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 27 dieną, 1949 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kretingos apskrityje, Salantų parapijoje ir mieste.

Paliko dideliame nuliūdime žmona Kazimiera, pagal tėvus Vaitaitę, dukte Jieva Dudek, žentas Harry ir anūkas Frank; sūnus Daniel, brolis Jonas ir jo šeima, Argentinoje; svogeris Juozas Užandis ir jo žmona Ona; svogerka Magdalena Norush, jos vyras Antanas ir jų šeima; giminaičiai: Kazimieras ir Tekla Dvarionas, Katryna ir Jonas Bertuzis; giminaičiai Jadviga Pelvis ir jos šeima, ką tik atvykę iš užsienio, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami; Lietuvoje liko sesuo Magdalena, jos šeima ir giminės.

Liūdnai atminimui mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos šv. Mišios Dievo Apveizdos bažnyčioje spalio 27 dieną, 1950 m., 6:45 valanda ryto. Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Taves, mūsų brangusis vyras ir tėvelis, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime.

Nuliūdę lieka: žmona, Duktė, Sūnus Zentas, Anūkas ir visi Giminės ir Draugai.

JUOZAPAS YUNEVICH, SR.

550 W. 37th Street

Mirė 1950 m. spalio 25 d., 7:30 valandą vakare, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Pavežio apskrityje, Krekenavos parapijoje ir mieste.

Paliko nuliūdę: dukte Mary Moy, 3 sūnūs: Joseph Jr., marti Florence; John, marti Josephine, James, marti Stephanie; 18 anūkų, pusėsėrė iš Detroit, Mich. ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklaušė SLA 36 kuopai.

Kūnas pašarvotas Rudmino koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave.

Pamaldos bus atliktos penktadienį, spalio 27 d., 9:00 val. ryto. Po pamaldų bus vėl pašarvotas Rudmino koplyčioje.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 28 dieną, Clinton, Ind., kapines.

Visi a. a. Juozapo Yunevich, Sr. giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Duktė, Sūnus, Zentas, Marčios, Anūkai ir Gim.

Laidotuvių direkt. Mezeika ir Evans. PProspect 6-0099.

DR. JUOZAS ŪSAS

Perskaitęs pirmą žinutę, kuri man buvo neįsiaiškinama, jokių būdų nenorėjau patikėti, kad mirė Dr. Juozas Ūsas. Tik kada perskaityčiau dr. J. Vilkaičio straipsnį, tai noroms nenoroms turėjau patikėti, kad tatau yra skaudūs teisybės.

Juk jis nebuvo nei tiek senas, nei sugniužęs, nei išsižęs. Žinoma, gyvenimas, kaip ir kiekvieną mūsų, pribloškė, gal būt, šiek tiek, aklamde, bet ne mirtinai. Negalėtinga mirtis bus jį išplėšus iš mūsų tarpo bei eilės, be laiko. O jis galėjo būti dar labai ir labai reikalingas.

Atsimenu jį Kaune, kada teko bendradarbiauti socialinio draudimo dirvoje. Jis buvo nepalaužiamas kovotojas dėl žmonių gerovės bei sveikatingumo. Kada susidarydavo kuri nors įtempta padėtis ar nesuapratimų kuriais nors gydytojų ar pašalpų teikimo reikalais, jis, būdamas Kauno Apskritys Ligoninių Kasos gydytoju patarėju, savo teisingumu, šalta nešališka laikysena ir taktiku mokėdavo pašalinti visus įtemimus bei nesklaidumus ir socialinį draudimą išlaikyti aukštumoje.

Jis nesitenkino vien paprastu gydytoju vaistais, bet sielosi apie Ligoninių Kasos gydytojų kabinetą, ligoninių ir sanatorių įrengimą. Jis norėjo įrodyti, kad klysta tie, kurie mano, kad „valdiškas“ Ligoninių Kasų gydymas yra mažavertis.

Ligoninių Kasa pritarėdavo jo sumanymams, bet, deja, dėl lėšų stokos ne viskas buvo galima daryti iš karto.

Pirmiausia Dr. Juozo Ūso rūpesčiu buvo įsteigta pačioje Ligoninių Kasoje kai kurie gydytojų kabinetai, o vėliau buvo įminta realizuoti sumanymą statyti Birštono sanatorią. Užsimojimas buvo platus, bet Vidaus Reikalų Ministerija, kuri tvirtindavo Ligoninių Kasos samatas, nesutiko praleisti tam reikalui daugiau kaip apie 16,000 litų. Dr. J. Ūsas sielosi, kad už tokią sumą galima pastatyti Ligoninių Kasoms gėdą, bet ne sanatorią. Sutarinai su Ligoninių Kasos Vadovybe ieškojo būdų, kaip iš tos keblės padėties išėiti. Atsakyti visai, vadinasi, nustoti visko. Taigi buvo nusistatyta žengti pirmyn, kad ir su maža pinigų suma, na, o paskum jau... paskum reikės ieškoti išeities. Taigi buvo paskelbtas sanatorijos plano sudarymo konkurso, atsivėlgiant skirti 16,000 litų. Buvo pripažintas geriausias tinkamų sanatorių inž. Gordevičiaus sudarytas projektas, taigi jis ir buvo priimtas, nežinū, kad suma siekė apie 54,000 litų. Reikėjo Vidaus Reikalų Ministeriją įtikinti, įrodinėti. Ir, galop, buvo laimėta. Tačiau ir to dar nebuvo. Visoki pagerinimai bei patobulinimai vertė rizikuoti ir išieiti iš sąmatos ribų, o Vidaus Reikalų Ministerija po įvykusio fakto patikrinusi tikslumą bei reikalingumą noroms nenoroms turėjo papildomas išlaidas tvirtinti. Na, o kada buvo prieita prie Dr. J. Ūso puoselėtų projektų dėl reikalingų gydymui įrengimų, tai Vid. Reik. Min. už galvos nusivėrė. Bet vis tik buvo šiek tiek laimėta ir tokiu būdu pradėtas darbas beveik iš nieko Dr. Ūso ir Ligoninių Kasos vadovybės pastangomis gavimo ir didžiulio, gražio, gana gerai įrengto sanatorių, kurioje darbo žmonės rado dovanai ir poilsį, ir gydymą, ir gerą priežiūrą. Nebuvo gėdos parodyti sanatorią net atvykstantiems užsieniečiams.

Okupacijos metu su Dr. J. Ūsu teko susitikti Vilniuje, kur jis taip pat dirbo sveikatingumo bei žmonių gerovės ugdymo įstaigoje. Jis buvo kiek prisilėgęs, bet šaltas būdas bei šalta ir nuosekli galvosena darė jį tvirtu ir optimistišku.

Trečių kartą susitikom trėmyje po krintančiom bombom. Ten jis buvo tas pat Dr. Ūsas su šaltakraujiška bei nuoseklia galvosena, nors pergyvenamos valandos, kaip jis išsireiškė, reikalavo šiek tiek bromo širdies ir nervų palaikymui.

Čia Amerikoje, gaila, neteko susitikti. Bet atrodo, kad jis ir čia sielosi žmonių gerovei bei sveikatingumui, nes vieną kartą, kada čia buvo iškilęs aštrus ginčas dėl Ligoninių Kasų steigimo ir gydytojų buvo nusistatę kategoriškai prieš Ligoninių Kasas, tai yra prieš Socialinį Draudimą, tai jis labai sielosi ir rašė man, skatinamas mane rašyti Ligoninių Kasų reikalais ir populiarizuoti bei ginti tą idėją, kuri teikia darbo žmonėms didžiulę pagalbą.

Dar vėliau jis, žinodamas, kad aš turiu tamprų ryšių su vaistine turėjusia laboratorija, rašė man, kad jis turi receptus kai kurių labai gerų vaistų ir, jei čia, Amerikoje, tokių nebūtų, tai jis galėtų tuos receptus perleisti gamybai žmonių gerovei, nepretenduodamas jokia atlyginimo, nors pats, pasirodo, buvo be darbo ir gana sunkiose gyvenimo sąlygose.

Jei kada nors pažangioje visuomenėje kiltų klausimas statyti jam Lietuvoje paminklą, tai galima pasakyti, kad jis pats jį pastatė Birštono sanatorijos pavidale. Reikėtų jį tik pavadinti K.A.L.K. Dr. J. Ūso vardo sanatorija ir tuomi būti įamžintas jo vardas mintyse žmonių, dėl kurių jis tiek daug sielosi.

Šiuo aš nenorėčiau mažinti nuopelnus kitų žmonių dėl minėtos sanatorijos pastatymo, bet Dr. J. Ūsas buvo ta centrinė asis, apie kurią sukosi visi anų Ligoninių Kasos darbuotojų geriausi norai ir pastangos tuos bendrus gražius sumanymus įvykdyti.

Rusai verbuoja nacių karininkus

PARYŽIUS. — Sovietų Sąjungos agentai Austrijoje viešai verbuoja buvusius nacių armijos karininkus stoti ir Rytų Vokietijoje organizuojamą kariuomenę, rašo Chicago's "Daily News" korespondentas Paul Ghali.

Rusai vartoja sovietų karo misijų vagonus jau nusamdytiems naciams pervežti ir Rytų Europą.

Sovietų agentai eina į nacių lankomas alines, susitinka seniai nematytus draugus, pasakoja apie gerą tvarką sovietų armijoje ir kviečia nacių ten vykti.

NACIAMS PRIZADA DIDELES ALGAS

Per šveicariją ateinančios žiemos sako, kad sovietų agentai žada mokėti du kartus, o kartais net ir tris kartus didesnes algas negu jie gaudavo nacių kariuomenėje.

Kiekvienam naciui žada duoti tą patį laipsnį, kokį jis turėjo smogikų daliniuose.

Agentai tvirtina, kad užverbuotų karių šeimos bus Sovietų Sąjungos protekcijoje. Jie gali eiti tarnybą rusų okupuotose srityse, bet vakaruose gyvenančiom šeimoms galės siųsti pinigų.

— Izraelio parlamentas nutarė praveisti naujus rinkimus, bet ketvirtadienį žydai dar nesusitarė dėl valdžios.

THE MONTH AHEAD IN History

OCTOBER

THE CHICAGO FIRE
OCTOBER 8-10, 1871
THE MOST SPECTACULAR EVENT IN THE CITY'S HISTORY... PRACTICALLY EVERY BUILDING IN AN AREA OF 35 SQUARE MILES IN THE HEART OF THE CITY WAS LEVELED. PROPERTY VALUED AT \$200,000,000. WAS DESTROYED, 90,000 LEFT HOMELESS, 300 LOST LIVES.

COLUMBUS DISCOVERED AMERICA
OCTOBER 12, 1492
CHRISTOPHER COLUMBUS DISCOVERED LAND IN AMERICA ON OCTOBER 12, 1492, HAVING SAILED ON HIS FIRST VOYAGE OF DISCOVERY FROM PALOS, SPAIN ON AUGUST 3, 1492.

CORNWALLIS SURRENDERED AT YORKTOWN
OCTOBER 19, 1781
LORD CORNWALLIS, ENGLISH GENERAL, SURRENDERED AT YORKTOWN, VA. ENDING REVOLUTIONARY WAR HOSTILITIES.

JOHN ADAMS
BORN OCTOBER 19, 1735
BIRTH OF JOHN ADAMS SECOND PRESIDENT OF THE UNITED STATES AND SIGNER OF DECLARATION OF INDEPENDENCE.

Mementos of these men and events are on exhibit at THE CHICAGO HISTORICAL SOCIETY in UNION PARK

THIS FEATURE SPONSORED BY FIRST FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 1 SOUTH DEARBORN ST.

Skaitytojų Balsai

PRIEŠ VĖJĄ NEPAVĖSI...

(Dėl tautiečio M. Istro straipsnio "Naujienu" 231 Nr.)

Nutautėjimo procesas čia, mūsų antrojo tėvynės, tiek išgalėjo, kad senesnės kartos mūsų tautiečiai, kurie atvyko prieš apie 40 metų, jau savąja gimtąja kalba sunkiai su mumis, dabar čia atvykusiais, susikalba. Iš antrosios kartos, galima sakyti, pusę jų lietuviškai visai nekalba, gi antroji pusė, jei dar ir kalba, tai jau tik žargonu. Trečioji karta lietuviškai ir nekalba ir nesupranta. Yra, žinoma, išimčių, bet tai bendrasis padėties nekeičia.

Išnutautėjimo procesas, kaip teisingai pažymėjo savo straipsnyje M. Istros, pagreitino dvasišką, atiduodama parapijinės mokyklos vienuolėms Kazimierietėms. Beabejo, galima sakyti, kad jei parapijinėse mokyklose būtų mokytojaus mokytojai ar mokytojos lietuvių patriotai, tai iki šios dienos mažiausiai antroji karta būtų visa dar, nuo išnutautėjimo sulaikyta ir bent pusė trečiosios. Bet toji klaida jau nebeatitaisoma ir nutautėjimo procesas eis savo "keliu toliau". Naujai atvykusieji imigrantai, kaip kunigai ar mokytojai, irgi šiandien jau bus menki stabdžiai. Jei kunigai, laikui bėgant, gal ir visi gaus klebonų ar vikarų vietas, tai tie taipogi taikysis prie jau išgalėjusios tvarkos ir veiklos, o su seserų vienuolių ordinu jie nekovos ir joms atiduotas mokytojų monopolis dirbs savo pragaistingą nutautinimo darbą įprastu keliu toliau ir, žinoma, nė vienas tremtinys mokytojas ir parapijinę mokyklą nebus priimtas.

Pagaliam negalima visą kaltę dėl nutautėjimo versti ant dvasiškių ir jų laikomų mokyklų. Reikia atsiminti, kad dauguma mūsų ateivių iš dar rusų valdomos Lietuvos nutautėjimui buvo visai neatsparūs. Anais laikais čia atvykusioji dauguma Lietuvoje užaugo be lietuviškos mokyklos. Gerai buvo, jei pramoko skaityti maldaknygę, gi apie Lietuvos istoriją ir geografiją nieks ir ne galvojo. Į mokslus leido tik vienas kitas stambesnis ūkininkas, kuris galvojo savo vaikų padaryti kunigu. Todėl neuostabai, kad senieji imigrantai, paskaitę p. M. Istro straipsnį, atrežė: "o kas jei mūsų vaikai ir vaikaičiai mokėtų kalbėti lietuviškai? Būtų tik tiek naudos, kad dabar su ju-

kai tos prievolės išmokyti, jiems visai nesvarbu, — kai kurie pralauja, kad anglų kalboj dar geriau.

Ir taip, antrąją tėvyne galima tik paviršutiniškai gerėtis, bet gliau pažvelgus, matosi, kad lietuviškoji dvasia jau čia yra išgaravusi arba baigia išgaruoti. Visos gražiai skambančios lietuviškos įvairios rūšies kultūrinės ir prekybinės organizacijos bei įstaigos yra daugiausia ne lietuviškai dvasiai auklėti, bet "biznio" reikalams. Gi iš tos, tur būt, pastutinės, atvykusių inteligentių tremtinių bangos irgi jokių optimistiškų išvadų daryti negalima, kadangi atvykusieji pedagogai, ekonomistai ir daug kitų yra čia neberekalingi, nes čia jie dar per daug lietuviški ir netinka.

Taigi prieš vėją nepapūsi... J. Ch.

Banaičiai jau Los Angeles

Bridgeportas. — Pereitą savaitę vietos biznierių p. Antanas Banaitis ir žmona Antonetė išvyko traukiniu, ne auto, nes negavo kas kartu vyktų pagelbėti vairuoti mašiną. Dabar jau jie Los Angeles, Cal., ir iš ten planuoja vykti į Catalina salą, San Diego ir Tijuana, Meksikos valstybė. Atvirute sako, kad kelionė buvusi maloni ir patogi. Pirmą kartą pamatę daug naujų vietovių ir gražių gamtos vaizdų. Linki visiems namiškiams ir pažįstamiems gerų dienų. VBA

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 9 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saaukite: Yards 7-7381.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
CHICAGO 8, ILLINOIS
TEL.—Virginia 7-7747

J. PIKEL DRY GOODS STORE
HIGH GRADE MERCHANDISE
3401 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
MOTERIMS: nylon's, medvilnės ir kitokių rūšių kojinių, apatinių, kelnaičių šiltų ir rayon visokių mieru. Pažamų ir naktinių marškinų; taip pat vaikams, medvilnės suknelių ir kitokių dalykų.
VYRAMS: apatinių baltinių išilginių ir kitokių, šiltų viršutinių marškinų; "sport shirts" ir išilginių vilnonių megztukų, pažamų ir naktinių marškinų; darbinų kelnų.
Kviečiame apsilankyti mūsų lietuviškoje krantuveje, kurioje rasite mandagų patarnavimą ir aukštos kokybės prekes prieinama kaina.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jūs galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jis pagelbėja daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbėti gijimui. Taigi vartojamos nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba pavykite I.
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

PRANEŠIMAS

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
SAFETY OF YOUR SAVINGS
INSURED UP TO \$10,000.
INSURANCE CORPORATION

Mums malonu pranešti, kad Federal Savings and Loan Insurance Corporation pakėlė apdraudą padėties indeliams nuo \$5,000.00 iki \$10,000.00.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION yra Federal Savings and Loan Insurance Corporation narys.

Todėl visi čia padėti pinigai nuo dabar yr apdrausti iki \$10,000.00.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone Republic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
audare ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: Fullman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; ser., sub. ir ned. uk pagal sutartį
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų tel. FRospect 6-1930
Jei neatsiliepęs virstumai telefonai, Saaukite Midway 3-0061

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Serėdų pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiadienį ir sekmadienį pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų tel. HUNtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį: 1:30—4; 7—9 vakaro
Trečiadienį ir sekmadienį: tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Trupinį i rytus nuo California
Tel. Yards 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
DR. MILDĄ BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGA
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2—3 ir 6—8, šeštadienį 2—4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel. Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Šeštadienį nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštadienį nuo 2—4 p. p.
Trečiadienį ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRespect 6-3838
Rezid. Tel.: Virginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas.
Antradienį ir šeštadienį, vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant trečiadienį, 2 iki 4. Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. KEdzie 5-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antradienį, ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.

Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiadienį, penkt. ir šeštadienį 3—8 v. v.
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: Commodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų Trečiadienį ir Sekmadienį.

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: Yards 7-0554
"ei neatsiliepia saukite"
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip pat nuo skaudžių nudegimų. Jūs taigi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos "PSORIASIS". Taigi pašalina peršėjimą ligos vadinamos "ATHLETIC FOOT", sustabdo džiūvimą odos ir perpyšimą tarpinių. Jūs yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios ir susklijusios odos. Jūs yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskaitę money orderi i:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

Rakandų, Televizijų ir Jewelry sandėlis. Namams reikalingų reikmenų: šaldytuvų, skalbiamų mašinų, pečių garsiųjų, anglinių, aliejinų ir elektrinių. Geriausias pasirinkimas Chicagoje. Parduodama lengvais, daliniais išmokėjimais. Atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 5-7237

Lietuviška dainų ir muzikos radio programa leidžiama iš WCFL, 1,000 kil. stoties kas SEKMADIENI 5:30 po pietų Chicago's laiku.

SOPHIE BARCUS
RADIO VASLANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos
Tel. HEMlock 4-2413
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

Garsinkitės "N-nose"

UKRAINEČIŲ LAISVĖS SĄJŪDIS

Vak. Vokietijoje, Miunchene, darė, kad UPA sunaikintų. Kai leidžiamo laikraščio "Volksbater" š. m. rugpiūčio 10 d. numeryje yra straipsnis, kurio suglaustas turinys sekantis:

Rusai ir ukrainiečiai yra dvi skirtingos tautos. Antroje septynioliktojo šimtmečio pusėje rusai, pasinaudodami sunkia padėtimi demokratiniuose Ukrainos kazokų respublikos, kuri tuomet kariavo su lenkais ir Krymo totoriais, po sunkių kovų okupavo didžiąją krašto dalį.

1918 metais ukrainiečiai išsilaisvino iš svetimo jungo. Buvo atkurta nepriklausoma respublika. Tarpe Dono ir Karpatų padėtuose miestuose ir kaimuose plevėsavo melynose geltonos spalvos ukrainiškos tautinės vėliavos. Tačiau neilgai trukus ukrainiečių tautos laimė: vėl rusai ir lenkai užplūdo šalį iš visų pusių. Ukrainiečiai atkakliai gynėsi, bet priešai buvo pranašesni skaičium ir geriau ginkluoti. Ukraina antrą kartą jos istorijoje buvo rusų ir lenkų pasidalyta.

Antrasis D. Karas vėl įvedė ukrainiečių tautą į sąjungą. 1942 m. pabaigoje susikūrė Ukrainiečių Sukilimo Armija (SPA). 1943/44 m. ukrainiečiai buvo priversti vienu metu kovoti prieš Hitlerį ir prieš Staliną. Kadangi taip vienas jų, taip antrasis dėsi ukrainiečių išlaisvintojas iš svetimo jungo, nei vokiškoji nei rusiškoji spauda neskelbė pranešimų apie UPA. Dėl to pasaulis nieko negalėjo patirti apie didžios Sukilėlių Armijos kovas. Buvo laikotarpis, kai Ukrainos didžiulės sritys buvo UPA kontroliuojamos. Apie gyvenimą šiose srityse knygoje "Ukrainiečių Sukilimo Armija", parašytoje Lebid, 1946 m. leidimo pirmoje dalyje pasakyta: "Užimtos miškingos sritys buvo susidariusios ginklų, patalpų, ginklų sandėlių ir liginės. Ukrainos merginos tūkstančiais stėjo savanorėmis ir UPA, kad čia eity sanitarinę ir žinių tarnybą.

Kuris žmonių skaičius ir šiandien dar šią kovą tęsia, sunku būtų pasakyti. Viena yra visiškai aišku: įtemptoje paruoštyje Ukraina laukia savo valandos.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Valstybės gynėjas turi galią

Ryšium su V. Andriulo ir kitų nepiliečių komunistų areštu pagal naują įstatymą teisininkų departamentas paskelbė, jog 1950 metų saugumo aktas suspenduojamas (sulauko) vad. habeas corpus. JV generalinio prokuroro padėjėjas Caruso pareiškė, jog generalinis prokuroras turįs visišką teisę nuspręsti, ar pagal naują įstatymą suareštuotasis asmuo turi būti padėtas į kalėjimą, ar paleistas iki teismo už užstatą ir t.t.

Teisėjas Campbell pareiškė, jog ateinantį pirmadienį jis peržiūrės bylą V. Andriulo ir Moses Resnikoff, kurie jau anksčiau buvo paleisti, užstatčius po \$5,000, ir Keller, užstatčiusio \$500.

Pranašauja Lūco laimėjimą

Demokratų partijos pirmininkas Arvey pareiškė, jog ateinančius rinkimus laimės demokratų kandidatas ir JV senatorius Lucas. Jo nuomone, jis surinks apskrities 300,000 balsų, o Lūco varžovas (oponentas) republikonas Dirksen 200,000 balsų.

Lucas tuo tarpu negali sakyti rinkiminės kampanijos kalbų, nes yra persisaldęs. Jo rašytą kalbą paskaitė Engelwoodo biznierių mitingė demokratų kandidatas ir savivaldybės civilinio teismo teisėjas Gutknecht. Savo atsišaukime Lucas sako, jog izoliacionistai užsiima niekais, kada pasaulis dega. Laisvi žmonės turį užgnaužti agresiją per

Prezidentas Trumanas sako kalbą Jungtinių Tautų atstovams tarptautinės organizacijos penkerių metų sukakties proga.

NAUJIENŲ AGENTŲ TARPININKAI San Francisco mieste šiomis dienomis mirė aktorius Al Johnson. Neseniai jis grįžo iš Korėjos, kur linksmo Amerikos karių.

Jungtinės Tautos, Lucas gina Marshallo planą ir Atlanto pakartą. Jei už tai tenka didesnis mokesčius mokėti, tai dėl to, kad mūsų vaikaičiai galėtų taikoje gyventi. Nesą geresnio kelio apsidrausti atečiai ir Amerikai.

Tyrinės nusikaltimus

Gary nusikaltimų tyrinėjimo komisijai iškėlus įtarimus, kad Lake apskritys (Ind.) prokuroro įstaiga palaiko raketierius, prokuroras Ben Schwartz įsakė dalyką iširti prisiekusiųjų teismui.

Jo pavaduotojas Blaz A. Lucas iš savo pareigų atsistatydino. Tačiau jis savo atsistatydinimo laiške prokurorui pažymi, jog šiuo metu tyri nusikaltimų iškėlimas esąs respublikonų partijos manevras.

Paskirtas respublikonas kaltinimams iširti.

Buvo iškėlę JT vėliavą

Ira H. Latimer, vadinamojo Chicago civilinių laisvųjų komiteto vykdomasis direktorius, Jungtinių Tautų šventės dieną, antradienį, buvo iškėles ant miesto savivaldybės pastato JT vėliavą. Savivaldybės rašt. Cronin sako, jog Latimer save pasivadinęs Jungtinių Tautų atstovu ir reikalavęs, kad JT vėliava būtų iškelta.

Meras Kennelly buvo įsakęs, kad, be JAV, kitos vėliavos nebūtų iškabinotos.

Latimer prieš 2 savaites gavo Chicago viešosios mokyklos raštą, kuriame jam atsakyta mokytojų vieta, nes jis tam nesą tinkamas.

PERTRAUKS DARBA 5,600 DARBININKŲ

International Harvester Co. paskelbė, jog McCormick įmonės bus vieną savaitę uždarytos inventoriumi apskaičiuoti. Čia dirba 5,600 darbininkų.

Prieš kredito varžymą

AFL pirmininkas Green, kalbėdamas metalo darbininkų sąjungos suvažiavime Morrison viešbuty, peikė valdinį kredito suvaržymą, ypač namų statybos dalyje. Ypač tai palieja mažų ir vidutinių pajamų šeimas.

Jis kartus pasisakė ir prieš tokius "aklus izoliacionistus" kaip respublikonų kandidatas Dirksen, kuris, esą laimėjimą Korė-

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

PARDAVIMUI mūrinis 4 kambarių namas, viduje baigiamas darbas. Pirkėjas greitai galės užimti. Marquette Parko apylinkė, 7211 S. Troy St. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas John G. Mežlaškį, 6649 S. Mozart St., tel. GROvehill 6-6583.

4 KAMBARIŲ medinis, su rakanais, Chicagoje, 11300 South, 3400 West. \$12,000. Klein Bros., 3259 W. 111th St. Hilltop 5-3511.

4 KAMBARIŲ mūrinis, besiplečiančio Chicagoje, arti 11000 ir pietus, 3200 ir vakarus, \$13,200. Klein Bros. 3259 W. 111th St. Hilltop 5-3511.

MŪRINIS, grosernė su 6 kambariais gyvenimui, Chicagoje, arti 11000 ir pietus, 3200 ir vakarus, \$21,000. Klein Bros., 3259 W. 111th St., Hilltop 5-3511.

3643 SHAKESPEARE AVE. ATDARA apžiūrėjimui sekmadienį 11-4. Modernūs 6 apartamentai, 6-4. "In-a-door" lovos, 2 mašinų garažas. Galima tuoj užimti. Reikia įmokėti \$10,500. Saukite dėl susitarimo: DEarborn 2-0342, JUniper 8-9272.

3 FLATŲ mūrinis, vienas apartamentas yra tuščias pirkėjui. Gera transportacija, arti buso linijos. 50 pėdų lotas. 5610 So. Menard Ave.

KAINA AKIS BADO Bridgeporto centre Parduoamas 4 flatų mūrinis namas už \$7,500. Cash reikia \$4,000. Telefonuokit tarp 7 ir 8 vakare Taylor 9-2733

GERAS PIRKINYS 2 flatų mūrinis moderniškas namas po 6 kambarius. Karštu vandeniu šildomas. Stokeris. Vienas flatas tuščias. Galima pirkti su rakandais. Kaina \$14,800. Saukite po 7 val. vak. GROvehill 6-7451

PIGESNIS UŽ BAKUZE 18-tos gat. ir Halsted apylinkė 3 flatų namas už \$5,500. Reikia cash \$3,500. Telefonuokit tarp 7 ir 8 vakare Taylor 9-2733

GRAZUS 6 kambarių mūrinis bungalov, tilde virtuvė ir prausykla. Aukščiausios konstrukcijos, karštu vandeniu šildomas, garažas. Tuojaus galima užimti. 10153 AVENUE J.

5252 SO. MORGAN ST., 4 flatai po 4 kambarius, vienas 5 kambarių flatas beismonte, geras medinis namas ant cementinio pagrindo. Kaina \$11,500. 4 flatai po 5 kambarius, stokeris, geras mūrinis namas, gerai vietoj, Marquette Parke, netoli 62 ir Campbell Ave. Cash reikia \$8,000, likusioji suma kaip renda. \$26,500. George Waslo, 911 W. 59th St., Tel. WEntworth 6-4837.

joje noris paversti pralaimėjimu ir suniekti JAV užsienio politiką.

UŽ MEILĖS PAVOGIMĄ \$50,000

Pasirodo, kad ir meilė galima įvertinti pinigais, ir už jos pavogimą galima reikalauti \$50,000.

Tavernos savininkas John Craven, 50 m., 446 W. 63rd, kreipėsi į teismą, kaltindamas savo pardavėją Marvin Obsburn, 40 m., 5947 Emerald, kad šis pavogęs jo žmonos meilę.

Craven reikalauja nuostolių atlyginimo \$50,000.

NEREMIA NEI GILBERT, NEI BABB

The Independent Voters of Illinois trečiadienį pareiškė, jog grupė neremianti ir Cook apskrities viršininkus nei demokratų kandidato Gilbert, nei respublikonų Babb, nes juodu neturį tinkamų tai vietai kvalifikacijų. Grupė žada pasiūlyti savo kandidatus.

Pržiūrės balsavimą

17 Chicago firmų pažadėjo duoti bent 850 rinkimų pržiūrėtojų lapkričio 7 d. Pažadas duotas jungtiniam piliečių komitetui rinkimams; tas komitetas yra nepartinė organizacija. Šis komitetas turįs visišką Chicago nusikaltimų tyrinėjimo komisijos pritarimą.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

200 AKRU \$4400. Modernus namas, tuščia didelė barnė, 2 mylios i miestelį, kiti trobesiai. Nemokamai sąrašas. Jay King, 226 Washington, Wisconsin Dells, Wis.

DANSVILLE, MICH. 135 akrai, 10 akrų muck, geri trobesiai, grįstas kelias, arti viešos ir katalikų bažnyčios. \$15,000. Kreipkitės Clarence Diehl.

PERSONAL Asmenui ieško

ANTANAS ir Mary Petrauskas, kurie gyvena 3300 bloke Lowe Ave. ir 800 bloke 34th Place 1933 ir 1936 metais, atsiliepkite. Svarbus reikalas jūsų naudai. Rašykite: Box 3257, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

TAVERNA Hyde Parke, gerai einas biznis. Televizija, shuffle board, vėlesnė licensija (license). Plaza 2-9017.

TAVERNA pardavimui; išvystytas biznis, su kambariais. 3364 South Halsted St.

MARQUETTE PARKE rėndon taverna su barais ir įrengimais, gyvenimui kambariai, televizija, prieina ma kaina. 4343 So. Wood St.

PARDAVIMUI taverna, 518 E. 79th St. Rakandai, televizija, elektros fainai, elektrinis registeris. Visiškai įrengta taverna. STewart 3-9354.

PARDAVIMUI arba rėndon P & S Taverna. Saldymui įrengimai, gyvenimui kambariai, televizija, prieina ma kaina. 4343 So. Wood St.

PARDAVIMUI TAVERNA Priežastį pardavimo patirsite vietoj. 3329 So. Litanica Ave.

MUSICAL INSTRUMENTS Muzikos Instrumentai

PARDAVIMUI naujas akordionas HONER Tanko VM, 120 bosų, 12 registru (switches). Taylor 9-4443 nuo 6 vakaro.

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai-Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6583

DAILYDES IR STALIAUS DARBAS Pertaisom pastoges (attics), beismontus ir porčius. Dykai apskaičiavimas, lengvos salygos. Finansuojam. Tel. Hollycourt 5-3438.

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE Atnaujiname nusidėvėjusį namą pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patvyrę darbe lietuvių. Reikalui priekale kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

PENTUOJAM IR POPIERUOJAM. Geras darbas, pigi kaina. Saukite Stanley, Livingston 8-4650. Vakaraš Crawford 7-0797.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui STRATFORD MOTOR SALES

Autor. Hudson Dealers nuo 1917 m.

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS

TIKTAI ŠIA SAVAITE, KAD PADARYTI VIETOS NAUJIEMS AUTOMOBILIAMS, KURIOS DABAR GAUNAME.

MES NUMAŽINOM KAINAS VISU MODELIU Nuo \$50 IKI \$400.

Pasimatykite su besijuokiančiu lietuvin Claudė Mikėnas.

6959 S. Western Ave. TEL. PROSPECT 6-4016

MAY MOTORS

Mūsų reputacija paremta faktais, kad mes siūlome tikrai kokybės karus. Tobuli, kaip nauji, vieno savininko vartoti. Tie, kuriuos mes manome nėra aukščiausios rūšies, yra gauti iš kitų. Jūs esate saugus, kai perkate pas mus.

1949 OLDS. "88" club sedan \$1895
1949 MERC. estm. 2 dr. sedan \$1695
1949 FORD estm. 2 dr. sedan \$1450
1948 OLDS. "98" 4 dr. sedan \$1750
1948 OLDS. "76" club sedan \$1495
1948 CHRY. N.Y. 4 dr. sed. \$1595
1947 OLDS. "98" 4 dr. sedan \$1375
1947 DODGE club coupe \$1245
1946 OLDS. "76" club sedan \$1175
1946 PLYMOUTH 4 dr. sedan \$ 695 ir daugelis kitų.

PRITAIKOMI IŠSIMOKĖJIMAI

MAY MOTORS SALES

7411 So. Halsted Street

Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

HELP WANTED-MALE Reikia Darbininkų

PLIENO VAMZDŽIŲ SANDELIS REIKALAUJA VYRŲ

PASTOVIAM DARBUI GERI DARBAI TINKAMIOM VYRAM

UŽTENKAMAI VIRŠLAIKIO DARBO DRABUZIUS DUODAMA LIGONINIS PLANAS

MATYKITE MR. BUTER

20 So. Aberdeen Street

MUMS REIKIA T U O J A U

• Punch Press Operatorių
• Floor Men
• Welders
• Shear Men
• Maintinances

Ivairiomis pakaitomis. Bonusas mokamas dirbant naktimis; apdraudimas planas, apmokamas atostogų. Turi kalbėti ir suprasti angliškai.

ALGONQUIN TOOL & DIE CO.

4908 W. Flournoy St. Tarp 8:30 ir 11:30 ryto.

SIUVEJO

prie puikių custom darbu Geras uždarbis Malonios darbo salygos. Taipgi pagelbininkų AGNES B. RICE 54 East Delaware.

PIN SETTERS

Nights, part time or full time 6-11:30 P. M. Good working conditions.

FAETZ and NIESEN 5961 N. Ridge-near Clark St.

ODOS DARBININKO

Odos darbu prie "Orthopedic braces". Batsiuvo patyrimas naudingas.

Saukite DANube 6-4050.

PATYRUSIŲ PABEDŽIO MASINOS DARBININKŲ

Pastovus darbas Geriausias mokeskis.

BELLETT 114 West Kinzie St.

HELP WANTED-MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VYRAI IR MOTERYS Matykite mus tuojau ivairiems — raštinių, dirbtuvių — patyrimų ir nepatyrusių darbus. Daug turime darbų restoranuose. Anglų kalba pagaidaujama, bet ne būtina.

ATLAS EMPLOYMENT SERVICE 6219 S. Halsted St. WE 6-8401 Įėjimas Ace Teatro koridoriuje.

FOR RENT-IN GENERAL Bendrai-Rendai

FURNISIUOTAS 4 kambarių flatas iš priekio, antros lubos, vedusiai porai arba dviem vyram. 3422 South Morgan Street.

TO RENT-WANTED Ieško Renduoti

DIRBANČIAI porai be vaikų reikalingas 2, 3 arba 4 kambarių butas, be baldų. Tarpe Western ir Cicero gatvių pietinėje daly. Saukite nuo 7 val. vakaraš. R.Epublic 7-6579.

FURNISHED ROOMS-TO RENT Gyvenimui Kambariai

KAMBARIAI VYRAM FURNISIuoti, dideli, šviešius ir parankūs. Sviežiai atremontuoti, renda pigi — \$15 mėnesiui.

LITHUANIA HOTEL 1606 So. Halsted Street Tel. TAYlor 9-2733.

ISNUOMOJAMAS 1 furnisiuotas kambarys.

Šiltas vanduo, galima virti. 2037 Canalport Ave., užpakalinės durys.

RENDON 2 kambariai ir virtuvė,

pereinama, shower, atskiras toiletas ir įėjimas. Tel. GROvehill 6-5813.

RENDON miegamasis kambarys. Galima

virtuvę vartoti. Pavieniam arba vedusiai porai. ENglewood 4-9578.

ISNUOMOJAMAS didelis miegamasis kambarys vyrai Marquette Parke.

Saukite YArds.7-6510.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė-Kreditas.

Lafayette 3-2977 Pasirinkimas gražiausių spalvų.

VERČIAMA parduoti 2 siuvas

mašinas, geram stovyje. Lafayette 3-3246.

PARDAVIMUI gražus anglinis kūrenamas pečius, nebrangiai.

Tel. GROvehill 6-0742, 2558 W. 69th St. antras aukštas.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

HELP WANTED-FEMALE Darbininkių Reikia

MOTERIŲ REIKIA Naktiniam darbu Bendras dirbtuvės darbas Amžius 18-30

ŠIS NĖRA SEZONINIS DARBAS

★ Puikiausias atlyginimas
★ Progos išmokyti produkcijos premium.
★ Bonus už viršlaikį po 6 vakaro
★ Valgis už kaštus mūsų kafeterijoje
★ Gatvėkariai veža iki pat durų.

Kreipkitės šandien CAMPBELL SOUP CO. 2550 West 35th Street

Reikia

MERGINŲ IR MOTERŲ

prie

Filling Orders ir Pakavimo

Patyrimas nėra būtinas

WALTER FIELD CO.

600 Fulton Street (1 blokas į žiemius nuo Lake St.)

T Y P I S T Ų

\$42.00, 5 DIENAS

40 VALANDŲ SAVAITE

Pastovus arba laikinas iki Kalėdų darbas Puiki patyrimais tipistėms Mail Order Co. sandėlyje. Turi būti švarios, rūpestingos ir protingos.

Pirkimo privilegijos 10% žemiau negu urmo kainos.

Skersai nuo Northwestern geležinkelio stoties.

JOHN PLAIN & CO.

444 W. Washington St.

EARN \$1.00 A BOX

Big demand now. Sell first quality nylon hose, 51 gage, 15 denier. Free samples, no money needed.

Phone MISS LOWE Central 6-3375

KNYGRISĖS MERGINOS PATYRUSIOS ar NEPATYRUSIOS

Saukite GRaceland 7-1344

REIKALINGA SLAUGYTOJA

Tuo reikalinga slaugytoja, dirbusi kaip galingioji sesuo arba bent turinti toje srityje patyrimą. Anglų kalba nereikalinga. Atsiliepkite: Box 3256, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

STENOGRAFĖ

Generalinis darbas raštiniėje. Pareiškimas asmuo 18-30, pavienė, nuolatini, gera alga, maloni darbo aplinka. Hospitalizacija dykai. 35 val. 5 dienų savaitė. HAYmarket 1-8320. Miss B.

B I L L E R